

PLAN POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

dla
Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły
współfinansowanego przez:

Bank Światowy (umowa pożyczki nr 8524 PL)
Bank Rozwoju Rady Europy (BRRE) (umowa ramowa pożyczki nr LD 1866)
UE – Fundusz Spójności (nie dotyczy Kontraktu 3D.1)
Budżet Państwa

**KONTRAKT NA ROBOTY 3D.1 Program dla Sanu.
Bierna ochrona przeciwpowodziowa w zlewni Sanu.
„San III – rozbudowa lewego wały rzeki San w km 0+000
– 4+445, gm. Gorzyce woj. podkarpackie”**

Projekt dokumentu

Wydanie	Data	Autorzy	Podpis	Aprobata JRP
IV	17.09.2018	Przemysław Gardocki, Marta Rak		

**PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY
współfinansowany przez:**

Bank Światowy (umowa pożyczki nr 8524 PL)
Bank Rozwoju Rady Europy (BRRE) (umowa ramowa pożyczki nr LD 1866)
UE – Fundusz Spójności (nie dotyczy Kontraktu 3D.1)
oraz
Budżet Państwa

PLAN POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

**KONTRAKT NA ROBOTY 3D.1 Program dla Sanu. Bierna ochrona
przeciwpowodziowa w zlewni Sanu.**

„San III – rozbudowa lewego wału rzeki San w km 0+000 – 4+445, gm. Gorzyce, woj.
podkarpackie”

Jednostka Wdrażania Projektu:

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
ul. Hetmańska 9, 35-959 Rzeszów

Autor:

Aecom Polska Sp. z o.o.

Rzeszów – wrzesień 2018 r.

Spis treści

1. WYKAZ SKRÓTÓW UŻYTYCH W NINIEJSZYM OPRACOWANIU	5
2. KLUCZOWE DEFINICJE	7
3. WPROWADZENIE	9
3.1 OPIS ZADANIA	10
3.2 PLANOWANE PRACE	11
3.3 OBSZAR REALIZACJI ZADANIA	14
4. CELE I ZASADY WDRAŻANIA PPNiP	18
5. MINIMALIZOWANIE WPŁYWU	20
5.1 ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZNE	20
5.2 WYSTĘPOWANIE ODDZIAŁYWAŃ SPOŁECZNYCH	20
5.3 DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA	22
5.3.1. Uprawnienia PAP wynikające z zapisów specustawy	24
5.3.2. Uprawnienia do wykupu „resztówek”	24
5.3.3. Działania mające na celu uniknięcie zwrotu dopłat unijnych	24
6. OBOWIĄZUJĄCE PRZEPISY PRAWA I METODYKI WYCENY	26
6.1 OBOWIĄZUJĄCE REGULACJE W ŚWIETLE POLSKIEGO USTAWODAWSTAWA	26
6.2 OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI OP 4.12	26
6.3 NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI – ZASADY I PROCEDURY W ŚWIETLE PRZEPISÓW USTAWY Z DNIA 8 LIPCA 2010 O SZCZEGÓLNYCH ZASADACH PRZYGOTOWANIA DO REALIZACJI INWESTYCJI W ZAKRESIE BUDOWLI PRZECIWPOWODZIOWYCH	27
6.4 ANALIZA NIEZGODNOŚCI I DZIAŁAŃ KORYGUJĄCYCH	30
6.5 ZASADY WYCENY	33
6.5.1 Wycena nieruchomości	34
6.5.2 Wycena nasadzeń i zasiewów	35
6.5.3 Metodyka wyceny obiektów budowlanych	36
6.6 PROCEDURY SPECJALNE	36
6.6.1 Wpłata odszkodowań za trwałe ograniczenia	36
6.6.2 Deponowanie środków finansowych na rachunku sądowym w przypadku braku możliwości wypłaty należnego odszkodowania	37
7. BADANIA SOCJOEKONOMICZNE	39
7.1 ŹRÓDŁA I METODYKA	39
7.2 WNIOSKI	39
8. RÓWNOŚĆ PŁCI	41
9. KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI I KATALOG OSÓB UPRAWNIONYCH	42
10. KONSULTACJE SPOŁECZNE	47
11. STRUKTURA INSTYTUCJONALNA ORAZ ZESPÓŁ REALIZACYJNY	51
12. MECHANIZMY ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI	55
12.1 OGÓLNY MECHANIZM ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI	55

12.2 SZCZEGÓLNE MECHANIZMY ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI	56
12.3 MECHANIZM ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW DOT. REALIZACJI KONTRAKTU NA ROBOTY	59
12.3.1 Miejsce składania skarg i wniosków	59
12.3.2 Terminy rozpatrywania skarg i wniosków	60
12.3.3 Osoby odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg i wniosków	60
12.3.4 Audyty i niezależny mechanizm odwoławczy	60
12.4 POLITYKA OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH STOSOWANA NA PROJEKCIE	61
13. MONITOROWANIE I OCENA	63
14. KOSZTY I BUDŻET	67
15. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PPNIP	68
16. ZAŁĄCZNIKI	72
16.1 FORMULARZ SKŁADANIA SKARG DO KONSULTANTA	72
16.2 ZESTAWIENIE NIERUCHOMOŚCI.....	72
16.3 HARMONOGRAM NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI.....	72
16.4 MONITORING POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI.....	72
16.5 MAPY Z NANIESIONYMI LINIAMI ROZGRANICZAJĄCYMI TEREN INWESTYCJI	72
16.6 LOKALIZACJA ZADANIA – ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY	72
16.7 STUDIUM SOCJOEKONOMICZNE DLA ZADANIA.....	72

1. WYKAZ SKRÓTÓW UŻYTYCH W NINIEJSZYM OPRACOWANIU

3D.1	Oznaczenie Kontraktu/Zadania – Program dla Sanu. Bierna ochrona przeciwpowodziowa w zlewni Sanu. „San III – rozbudowa lewego wału rzeki San w km 0+000 – 4+445, gm. Gorzyce, woj. podkarpackie”
ARIMR	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Bank Światowy lub BŚ	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (MBOiR) (<i>ang. International Bank for Reconstruction and Development</i>)
BKP	Biuro Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły
BRRE	Bank Rozwoju Rady Europy (<i>ang. Council of Europe Development Bank (CEB)</i>)
EGIB	Ewidencja Gruntów i Budynków - ewidencja zawierająca dane m.in. stanowiące podstawę planowania gospodarczego, planowania przestrzennego, wymiaru podatków i świadczeń, oznaczenia nieruchomości w księgach wieczystych, ewidencji gospodarstw rolnych.
GIS	System Informacji Geograficznej
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JRP	Jednostka Realizująca Projekt – wyodrębniona w ramach JWP komórka organizacyjna odpowiedzialna za realizację Projektu
JWP/Inwestor	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie ul. Hetmańska 9, 35-959 Rzeszów
Konsultant	Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której JWP powierzyła wykonywanie usług m.in w zakresie opracowania i wdrożenia PPNiP oraz świadczenia innych usług szczegółowo wskazanych w wiążącej strony Umowie AECOM Polska Sp. z o. o. Biuro „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”, Budynek SkyRes, ul. Warszawska 18, 35-205 Rzeszów
Kontrakt/Zadanie/ Inwestycja	KONTRAKT NA ROBOTY 3D.1 Program dla Sanu. Bierna ochrona przeciwpowodziowa w zlewni Sanu. „San III – rozbudowa lewego wału rzeki San w km 0+000 – 4+445, gm. Gorzyce, woj. podkarpackie”
Konstytucja	Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997, Nr 78 poz. 483, 2001 r., Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200 poz. 1471, z 2009 Nr 114, poz. 946)

Kodeks cywilny	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1025 z późn. zm.)
LARPF	Ramowy Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (<i>ang. Land Acquisition and Resettlement Policy Framework</i>)
LARAP lub PPNiP	Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (<i>ang. Land Acquisition & Resettlement Action Plan</i>)
OP 4.12	Oznaczenie dokumentu zawierającego zasady przeprowadzania przymusowych przesiedleń wymagane przy dofinansowaniu Zadania z pożyczki Banku Światowego – Polityka Operacyjna 4.12 – Przymusowe Przesiedlenia
Obiekt	Obiekt budowlany w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 z późn. zm.)
PAP	Osoba(-y) dotknięta(-e) skutkami realizacji Projektu (<i>ang. Project Affected Person(s)</i>)
PNRI	Pozwolenie na Realizację Inwestycji
Prawo wodne	Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 z późn. zm.)
Projekt / POPDOW	Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły
PGW WP RZGW	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
Rozporządzenie w sprawie wyceny	Rozporządzenie Rady Ministrów z 14 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego (tekst jedn. Dz. U. nr 165 z 2011 r. poz. 985)
Specdecyzja	Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji (PNRI) wydana na podstawie Specustawy przeciwpowodziowej
Specustawa przeciwpowodziowa	Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 433)
UGN	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 121 z późn. zm.)
Wykonawca	Podmiot realizujący Umowę o Roboty budowlane

2. KLUCZOWE DEFINICJE

Następujące kluczowe definicje są stosowane w niniejszym dokumencie:

Cena nieruchomości – wynegocjowana z właścicielem nieruchomości kwota należna właścicielowi za daną nieruchomość lub część nieruchomości oparta o określoną przez uprawnionego rzeczoznawcę majątkowego wartość nieruchomości.

Data końcowa (ang. *Cut-off date*) – data zakończenia inwentaryzacji majątku i spisu osób dotkniętych skutkami realizacji Projektu. Osobom, które znajdują się na terenie, gdzie realizowany będzie Projekt po dacie granicznej nie przysługuje prawo do odszkodowania lub innej formy pomocy. Podobnie, za środki trwałe (takie jak budynki, rośliny, drzewa owocowe i zadrzewienia) po dacie zakończenia inwentaryzacji, lub alternatywnie po uzgodnionym terminie, nie będzie wypłacone odszkodowanie.

Ekonomiczne przemieszczenie – utrata ponad 20 % gruntów rolnych w przypadku, gdy przychód Osoby dotkniętej skutkami realizacji Projektu (PAP) bazuje w dużej mierze na rolnictwie.

Fizyczne przemieszczenie – utrata miejsca zamieszkania lub obiektów komercyjnych, takich jak sklepy lub warsztaty lub obiektów potrzebnych do generowania przychodów.

Grupy wymagające udzielenia szczególnej pomocy – ludzie, którzy z powodu: płci, przynależności do grupy etnicznej, wieku, niepełnosprawności umysłowej lub fizycznej, trudnej sytuacji materialnej lub pozycji społecznej są bardziej narażeni na negatywne skutki przesiedleń niż inne grupy i którzy mogą mieć ograniczoną możliwość zgłoszenia roszczeń lub skorzystania z pomocy przy przesiedleniu lub też skorzystania z możliwości udziału w korzyściach związanych z inwestycją.

Koszt przesiedlenia – zakres odszkodowania za utracone dobra/nieruchomości obejmujący odtworzeniową wartość dóbr/nieruchomości oraz koszty przeprowadzenia przesiedlenia.

Oddziaływanie społeczne – w świetle OP 4.12 za oddziaływanie społeczne związane z wywłaszczeniem uznaje się wszelkie straty, ekonomiczne i społeczne, wynikające z wywłaszczenia nieruchomości, stałego ograniczenia dotychczasowego sposobu użytkowania lub dostępu do nieruchomości.

Odszkodowanie – płacone w środkach pieniężnych lub w formie nieruchomości zamiennej za nieruchomości, które zostały nabyte lub na które oddziałuje Projekt. Odszkodowanie jest wypłacane w czasie, kiedy nieruchomość musi zostać przekazana przez właściciela PGW WP RZGW w Rzeszowie. Zgodnie z polskim prawem w tym zakresie odszkodowanie może być wypłacane od momentu, gdy decyzja wywłaszczeniowa, co do zasady, staje się ostateczna i we wszystkich przypadkach przed przejściem nieruchomości i zajęciem ich na cele budowlane.

OP 4.12 Przymusowe przesiedlenia – Polityka Operacyjna zawierająca główne zasady i procedury będące podstawą podejścia BŚ do przymusowych przesiedleń związanych z projektami inwestycyjnymi.

Osoba dotknięta skutkami realizacji Projektu (PAP) – to każda osoba, która w wyniku realizacji Projektu, traci prawo do własności lub dotyka ją utrata innych korzyści związanych z posiadaną zabudowaną infrastrukturą (mieszkalną, rolniczą lub

hodowlaną), utrata rocznych lub wieloletnich zbiorów i plodów lub innych powiązanych lub ruchomych aktywów, w całości lub częściowo, trwale lub okresowo.

Osoba fizyczna - prawne określenie człowieka w prawie cywilnym, od chwili urodzenia do chwili śmierci.

Osoba prawna - osobami prawnymi są Skarb Państwa i jednostki organizacyjne, którym przepisy szczególne przyznają osobowość prawną.

Przychód – przysporzenie majątkowe uzyskane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej lub działalności rolnej na nieruchomości, w tym ze sprzedaży takiej nieruchomości.

Przymusowe przesiedlenia – przesiedlenie, które jest przeprowadzane bez zgody osoby przesiedlanej (wbrew jej woli) lub w wyniku udzielenia zgody pod przymusem (bez możliwości wyrażenia sprzeciwu na przesiedlenie), np. przez wywłaszczenie.

Wartość odtworzeniowa – odszkodowanie za utratę aktywów na podstawie ich wartości rynkowej powiększonej o wszelkie koszty transakcji (na przykład podatki i opłaty rejestracyjne), której celem jest kompensacja na tyle skuteczna by zastąpić aktywa dotknięte realizacją Projektu (wartość odtworzeniową). W tej wartości nie ujmuje się deprecjacji majątku.

Wywłaszczenie – polega na pozbawieniu lub ograniczeniu służącego określonej osobie prawa rzeczowego do oznaczonej nieruchomości na mocy indywidualnego aktu prawnego.

Zakup/dobrowolna sprzedaż – transakcja odpłatnego nabycia prawa do nieruchomości od osoby której to prawo przysługuje za zaakceptowaną przez obie strony cenę wówczas, gdy właściciel ma możliwość odmówienia tej transakcji. Jeśli konieczne jest wywłaszczenie wówczas nabycie nie jest uważane za dobrowolne (tj. chętny kupujący/chętny sprzedawca).

Zasoby nieruchomości (wg UGN) – Publiczne zasoby nieruchomości ustawodawca usankcjonował w art. 20 UGN. Zasoby zostały podzielone według własności. Wyróżniono zasób nieruchomości Skarbu Państwa (art. 21 i 21 a UGN) oraz zasoby nieruchomości poszczególnych rodzajów jednostek samorządu terytorialnego – gminy (art. 24 UGN), powiatu (art. 25 a UGN) i województwa (art. 25 c UGN). Przepis art. 20 UGN nie odnosi się do zasobów nieruchomości innych właścicieli niż wymienieni powyżej.

Określenia używane w dokumencie PPNiP zamiennie: **grunt – nieruchomość – działka – ziemia** w zależności od kontekstu, pojęcia te używane są zgodnie z następującymi aktami prawnymi:

- KC - grunt, nieruchomość;
- UGN – nieruchomość, działka gruntu;
- Rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów – grunt, działka ewidencyjna (w skrócie w PPNiP działka) oraz
- Polityka Operacyjna 4.12 – ziemia (ang. land).

3. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument przedstawia Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (PPNiP) dla Zadania realizowanego w ramach Projektu (POPDOW) współfinansowanego ze środków Międzynarodowego Bank Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy) (umowa pożyczki nr 8524 PL z dnia 10 września 2015 r.), Banku Rozwoju Rady Europy (BRRE) (umowa ramowa pożyczki nr LD 1866 z dnia 24 maja 2016 r.) oraz z Budżetu Państwa. Należy w tym miejscu zaznaczyć, iż niniejszy dokument dotyczy wyłącznie Kontraktu na roboty 3D.1 i nie odnosi się do całego POPDOW.

Głównym celem POPDOW jest ochrona ludności na obszarach zalewowych w określonych częściach dorzeczy dwóch największych rzek w Polsce – Wisły oraz Odry – przed powodzią ekstremalnymi. POPDOW obejmuje pięć wskazanych poniżej Komponentów:

- Komponent 1 – Ochrona przed powodzią Środkowej i Dolnej Odry,
- Komponent 2 – Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej,
- Komponent 3 – Ochrona przed powodzią Górnej Wisły,
- Komponent 4 – Wzmocnienie instytucjonalne i modernizację systemu prognozowania,
- Komponent 5 – Zarządzenie Projektem i opracowanie dalszych studiów.

Komponenty składają się z podkomponentów. W ramach Komponentu 3 wydzielono następujące podkomponenty:

- 3.A - Ochrona przed powodzią Krakowa i Wieliczki,
- 3.B – Ochrona przed powodzią Sandomierza i Tarnobrzegu,
- 3.C – Bierna i czynna ochrona w zlewni Raby,
- 3.D – Bierna i czynna ochrona w zlewni Sanu.

Należy w tym miejscu wskazać, że ww. nazewnictwo komponentów i podkomponentów zostało wskazane zgodnie z dokumentem Podręcznik Operacyjny Projektu: „Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły” (str. 108), który jest opublikowanym pod adresem:

http://www.odrapcu.pl/doc/POM_PL.pdf

Kontrakt na roboty 3D.1 będzie realizowany w ramach podkomponentu 3D i realizowany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie. Roboty będą prowadzone na terenie dwóch gmin: gminy Gorzyce (powiat tarnobrzegi) oraz gminy Zaleszany (powiat stalowowolski) w województwie podkarpackim.

Zadanie polega na rozbudowie lewego wału przeciwpowodziowego rzeki San na odcinku w km 0+000÷4+445 wraz z obiektami związanymi z nim funkcjonalnie (szczegółowy opis planowanych robót przedstawiono w rozdziale 3.2). Celem inwestycji jest zwiększenie stopnia zabezpieczenia przeciwpowodziowego, lewostronnej doliny rzeki San.

Realizacja Zadania wymagać będzie nabywania gruntów, ale nie spowoduje fizycznego i ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych i tylko w pewnym minimalnym stopniu wiązać się będzie z zajęciem stałym użytkowanych gospodarczo fragmentów gruntów rolnych (ornych i łąk).

W ramach realizacji Kontraktu na roboty 3D.1 wyłączonej zostanie 252 nieruchomości lub ich części o łącznej powierzchni 7,6764 ha (wg sporządzonych projektów podziałów nieruchomości).

PGW WP RZGW w Rzeszowie planuje uzyskanie 1 decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych dla całego Zadania.

Do dnia zakończenia opracowania niniejszego PPNiP decyzja PNRI dla Zadania nie została jeszcze wydana. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie z siedzibą w Warszawie reprezentowane przez Panią Małgorzatę Wajdę – Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie wystąpiło, do właściwego organu, z wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych w dniu 24 marca 2018 r. Postępowanie o wydanie Specdecyzji przeciwpowodziowej prowadzi Wojewoda Podkarpacki. Postępowanie to jest w toku.

Zidentyfikowano 2 kategorie PAP uprawnionych do uzyskania kompensaty: właściciele (w tym współwłaściciele) oraz podmioty, którym przysługują ograniczone prawa rzeczowe w postaci: użytkownika, służebności, dożywocia z art. 908 Kodeksu cywilnego i hipoteki.

Zadaniem niniejszego PPNiP jest udokumentowanie, iż proces pozyskiwania nieruchomości na potrzeby realizacji Zadania będzie odbywać się zgodnie z wymaganiami określonymi w OP 4.12, ale też zapewnienie retroaktywnego stosowania zapisów OP 4.12.

3.1 OPIS ZADANIA

Zadanie objęte niniejszym PPNiP będzie realizowane w ramach „Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły”. Zostało one ujęte w Komponencie 3 – Ochrona przed powodzią Górnej Wisły.

Jednostką Wdrażania Projektu dla Kontraktu na roboty 3D.1 jest PGW WP RZGW w Rzeszowie, do zadań którego zgodnie z art. 240 ust. 3 pkt. 6 i 8 Prawa wodnego należy:

- współuczestniczenie w zapewnieniu ochrony ludności i mienia przed powodzią i przeciwdziałaniu skutkom suszy, na poziomie regionów wodnych;
- koordynacja realizacji inwestycji w regionach wodnych, z wyłączeniem śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym;

Zadanie obejmuje:

- rozbudowę wału w formie nasypu ziemnego na odcinkach km 0+000÷2+960 i 3+440÷4+445 (w km 2+955÷2+960 oraz 3+435-3+445 nasyp ziemny wraz z murem oporowym), do parametrów: podwyższenie poziomu korony wału wyniesie – w km 0+000 – 3+150 – średnio 1 m, a w km 3+150-4+445 – średnio 0,5 m; szerokość korony – 3,0 m, nachylenie skarpy odwodnej i odpowietrznej – 1:2,5;
- budowę muru oporowego od strony międzywała z nasypem ziemnym od strony zawala na odcinku km 2+960÷3+130 (w km 2+955÷2+960 nasyp ziemny na zakład z murem oporowym);
- budowę muru oporowego na odcinkach km 3+130÷3+180 i 3+212-3+440 (w km 3+440÷3+445 mur na zakład z wałem przeciwpowodziowym);

- budowę mobilnego systemu ochrony przeciwpowodziowej stanowiącego pryzmę worków z piaskiem (szerokość korony 1,5 m, nachylenie skarp 1:1) wykonywaną na czas wezbrania powodziowego;
- realizację zabezpieczenia przeciwniecki – pionowej przesłony przeciwniecki o zmiennej głębokości w km 0+000-2+960 (głębokość przesłony wyniesie 12-14 m), w km 3+440-4+435 (głębokość przesłony wyniesie 8 m).

Ponadto Zadanie obejmuje zabezpieczenie przeciw zwierzętom kopiącym nory, rozbudowę przejazdów wałowych, budowę utwardzonej drogi przywałowej z mijankami na zawalu, remont nawierzchni drogi wojewódzkiej na koronie wału wraz z budową mijanki i barier drogowych, wykonanie odwodnienia wzdłuż drogi wojewódzkiej wraz z odpływami, wykonanie pasów zieleni na zawalu i w międzywałach, budowę schodów skarpowych, a także montaż rogatek wałowych i oznaczeń hektometrowych oraz innych obiektów towarzyszących.

Wraz z rozbudową obwałowania konieczna będzie przebudowa kolidujących sieci uzbrojenia terenu lub ich zabezpieczenie.

3.2 PLANOWANE PRACE

Jak wyżej wskazano przedmiotem inwestycji jest rozbudowa lewego wału rzeki San w km 0+000-4+445 zlokalizowanego na terenie gminy Gorzyce, powiat tarnobrzeski, województwo podkarpackie, w obrębie ewidencyjnym Wrzawy oraz w końcowym odcinku na terenie gminy Zaleszany, powiat stalowowolski, województwo podkarpackie, w obrębie ewidencyjnym Skowierzyn. Na obszarze inwestycji przewiduje się wykonanie robót budowlanych polegających na rozbudowie wału przeciwpowodziowego wraz z obiektami towarzyszącymi. Inwestycja San III jest odcinkiem wału powiązany z wałem Wisły oraz dalszym biegiem wału rzeki San:

- początek (km wału 0+000) - dowiązanie do rozbudowywanego prawego wału rzeki Wisły (etap projektowy – nazwa zadania "Wisła Etap 2 - Rozbudowa prawego wału rzeki Wisły na dł. 13,959 km, prawego wału rzeki San na dł. 2,193 km oraz lewego wału rzeki Łęg na długości 0,112 km na terenie gminy Gorzyce i gm. Radomyśl nad Sanem, woj. podkarpackie");
- koniec (km wału 4+445) - dowiązanie do rozbudowanego w 2015 roku lewego wału rzeki San (inwestycja zrealizowana pod nazwą: "San II - rozbudowa i przeciwniecki zabezpieczenie lewego wału rzeki San w km 4+438-9+390, na długości 4,952 km, na terenie gminy Zaleszany").

NASYP ZIEMNY

Nasyp ziemny wału i nasyp przy projektowanym murze oporowym wykonany będzie z gruntu zagęszczonego warstwami. Po wykonaniu nasypu wału wyprofilowany zostanie korpus. Nasyp ziemny po zakończeniu budowy obsiany będzie mieszankami traw. Dla lepszego połączenia istniejącego wału z nowym nasypem, skarpa zostanie zesiodkowana. Rozbudowę istniejącego obwałowania poprzez wykonanie wału ziemnego zaprojektowano:

- od strony zawala w km 0+000-2+960,
- od strony międzywała w km 3+440-4+445.

W km 2+960-3+130 zaprojektowano nasyp ziemny od strony zawala jako część zabezpieczenia z murem oporowym. W km 2+955-2+960 oraz 3+435-3+445 zaprojektowano połączenie muru oporowego z nasypem ziemnym wału (na zakład). Długość wału ziemnego wyniesie $l = 3\ 965$ m.

MUR OPOROWY WRAZ Z NASYPEM ZIEMNYM

Budowa zabezpieczenia przy zastosowaniu muru oporowego z nasypem ziemnym polegać będzie na wykonaniu ściany z grodzic stalowych z oczepem żelbetowym wraz z barierką od strony odwodnej oraz nasypu ziemnego od strony odpowietrznej (0,4 m poniżej rzędnej góry muru).

Długość muru oporowego z nasypem ziemnym od strony zawala wyniesie $l = 170$ m. Mur oporowy wyposażony będzie w barierkę stalową przytwierdzoną do ściany stalowej.

MUR OPOROWY

Mur oporowy (ściana z grodzic stalowych z oczepem żelbetowym) zaprojektowano wzdłuż istniejącej drogi powiatowej i wojewódzkiej na koronie wału. Mur zlokalizowano min. 2 m od krawędzi nasypu drogi. Pomiędzy murem a nasypem drogi zaprojektowano odwodnienie liniowe z odprowadzeniem wód do międzywała. Budowa muru oporowego polegać będzie na wykonaniu ściany z grodzic stalowych z oczepem żelbetowym wraz z barierką od strony odwodnej.

Mur oporowy wyposażony będzie w barierkę stalową przytwierdzoną do ściany stalowej.

MOBILNY SYSTEM OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Mobilny system ochrony przeciwpowodziowej zaprojektowano w miejscu skrzyżowania zabezpieczenia przeciwpowodziowego z drogą wojewódzką nr 854 (km 3+180-3+212). Mobilny system będzie stanowiła przyzma z worków z piaskiem wykonywana na czas wezbrania powodziowego. Długość zabezpieczenia mobilnego wyniesie $l = 32$ m.

Przewidziane jest również miejsce do napełniania i składowania worków - utwardzony plac o wymiarach 10 x 5,5 m utwardzony żelbetowymi płytami drogowymi.

ZABEZPIECZENIE PRZECIWFILTRACYJNE

Zaprojektowano dwa sposoby zabezpieczenia filtracji przez wał i jego podłoże:

- przesłona pionowa w osi wału w km 0+000-2+960 (w km 0+000 połączona z przesłoną pionową w stopie wału zaprojektowaną w ramach zadania Wisła Etap 2),
- przesłona skarpowa od strony międzywała połączona z pionową przesłoną zlokalizowaną w stopie wału w km 3+440-4+435 (w km 4+435 połączona z istniejącym zabezpieczeniem przeciwfiltacyjnym wału wykonanym w ramach zadania San II),
- mur oporowy (ściana z grodzic stalowych z oczepem żelbetowym) stanowiący również poza zabezpieczeniem przeciwpowodziowym, zabezpieczenie przeciwfiltacyjne w km: 2+955-3+180 oraz km 3+212-3+445.

Na podstawie wykonanych obliczeń filtracji przez korpus wału i jego podłoże, informacji otrzymanych od zarządcy wału oraz wyników przeprowadzonych wizji terenowych określono optymalną głębokość pionowej przesłony.

Zaprojektowana przeciwfiltracyjna przesłona pionowa o zmiennej głębokości, o grubości min. 0,4 m wykonana zostanie technologią wgłębnego mieszania gruntów. Projekt dopuszcza alternatywną technologię wykonania tej przesłony. Wykonanie robót oraz zastosowanie technologii musi być zgodne z Polską Normą dotyczącą wgłębnego mieszania gruntu PN-EN 14679:2005.

W km wału 3+440-4+435 od strony międzywala zaprojektowano przesłonę skarpową w postaci folii PVC obustronnie moletowanej o grubości 2 mm. Nachylenie projektowanego uszczelnienia będzie wynosiło 1:2. Górna krawędź folii zostanie zakotwiona w rowie kotwiącym w kształcie litery L wypełnionym zagęszczonym gruntem. Dolna krawędź projektowanego uszczelnienia skarpy odwodnej będzie zakotwiona w podłożu, grubość warstwy przykrywającej będzie wynosić min. 1,0 m. Długość uszczelnionego odcinka wyniesie 995 m, a powierzchnia 9 858,8 m².

ZABEZPIECZENIE PRZECIW ZWIERZĘTOM KOPIĄCYM NORY

Nory wryte w wale przez zwierzęta stanowią uprzywilejowane drogi filtracji dla wody podczas powodzi. Na odcinku wału w km 3+440-4+445, gdzie wał zostanie rozbudowany w kierunku międzywala z zabezpieczeniem przeciwfiltracyjnym powierzchniowym (folia) i pionowym (w stopie wału) zaprojektowano zabezpieczenie przeciw w/w zwierzętom w postaci siatki stalowej ocynkowanej w pasie od stopy wału do poziomu przepływu wody kontrolnej. Zaprojektowano zastosowanie siatki stalowej ocynkowanej o gr. 3 mm w osłonie PVC o wymiarach oczek 5x5 cm przybitej szpilkami metalowymi (1 szpilka na 1 m²). Siatkę należy przykryć warstwą humusu o grubości 20 cm. Powierzchnia siatki przeciw zwierzętom kopiącym nory wyniesie 9 174 m².

BUDOWLE WAŁOWE

- **Przejazdy wałowe**

W celu zapewnienia komunikacji z zawala na międzywale zaprojektowano rozbudowę istniejących przejazdów wałowych. Podjazdy zostaną wykonane o nachyleniu 1:10-1:12 przy szerokości podjazdu 4,0 m i zostaną utwardzone tłuczniem na szerokości 3,0 m. Zaprojektowano rozbiórkę istniejących 4 zjazdów wałowych w km 3+432, 4+085, 4+172 i 4+406.

- **Rogatki wałowe**

Na całym odcinku projektowanego wału zamontowanych zostanie 11 szt. pojedynczych rogatek wałowych. Rogatki zlokalizowano na koronie wału w odległości 20 m od skrajnych podjazdów (szt. 10) oraz obok placu do składowania mobilnego systemu ochrony przeciwpowodziowej (szt.1).

- **Słupki hektometrowe**

Na całym przedmiotowym odcinku wału zamontowane zostaną oznaczenia hektometrowe w ilości 46 szt.

- **Schody skarpowe typ Sch - 2**

Zaprojektowano rozbiórkę istniejących i budowę nowych schodów skarpowych w km wału 4+135 o długości 6 m (skarpa odpowietrzna w sąsiedztwie działki o nr 2261/1).

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Droga przywałowa ("powodziowa") oraz droga na koronie istniejącego wału

Dla umożliwienia prowadzenia akcji powodziowej oraz konserwacji budowli, jak również w celu umożliwienia dojazdu do nieruchomości prywatnych, przy stopie odpowietrznej wzdłuż wału zaprojektowano drogę „powodziową” (dojazdową) o szerokości korony 5,0 m w nasypie oraz nachyleniu skarpy 1:3. Zaprojektowano utwardzenie drogi o szerokości 3,5 m mieszanką bitumiczną w obrzeżach krawężnikowych (pobocza o nawierzchni tłuczniowej o szerokości 2 x 0,75 m).

W km wału 3+440-4+438 zaprojektowano remont istniejącej drogi na koronie wału (l=1 002 m) wykonanie nawierzchni bitumicznej w obrzeżach krawężnikowych wraz z poboczem o nawierzchni tłuczniowej i barierami energochłonnymi drogowymi od strony zawala ("przerwane" na wysokości zjazdów do posesji i schodów na skarpie). Istniejące zjazdy do posesji na zawalu w km 3+610, 3+894, 4+095, 4+150, 4+176, 4+310, 4+414 zostaną utwardzone tłuczniem (na długości 5 m) oraz zostanie na nich wykonana bariera energochłonna (z dwóch stron na długości 5 m od krawędzi drogi o nawierzchni bitumicznej). Utwardzenie drogi powodziowej zlokalizowanej na zawalu oraz drogi na koronie wału - nawierzchnią bitumiczną w krawężnikach zlicowanych.

Dla wszystkich odcinków dróg na koronie wału zaprojektowano odwodnienie wzdłużne w celu przejścia wód opadowych i odprowadzania ich na teren międzywala. W celu umożliwienia odwodnienia dróg wzdłuż murów zaprojektowano korytko drogowe muldowe o szer. 0,5 m. W przebiegu odwodnienia zostaną wykonane odpływy zakończone klapą zwrotną. Na odcinku drogi wojewódzkiej nr 854 w km 3+215-3+435 odpływ z odwodnienia realizowany będzie przez studnię wpustową. Poniżej wylotów, na istniejącej skarpie drogi od strony międzywala zostanie wykonane korytko drogowe muldowe umożliwiające odpływ wody po skarpie.

Pas zieleni na zawalu i w międzywalu

Dojazd do budowli przeciwpowodziowych w celu ich konserwacji zapewniony zostanie poprzez drogi powodziowe (dojazdowe) oraz pasy zieleni (zaprojektowane w międzywalu i na zawalu). Szerokość pasów - min. 4,0 m (jeśli ze skarpią wynikającą z niwelety terenu - 5 m).

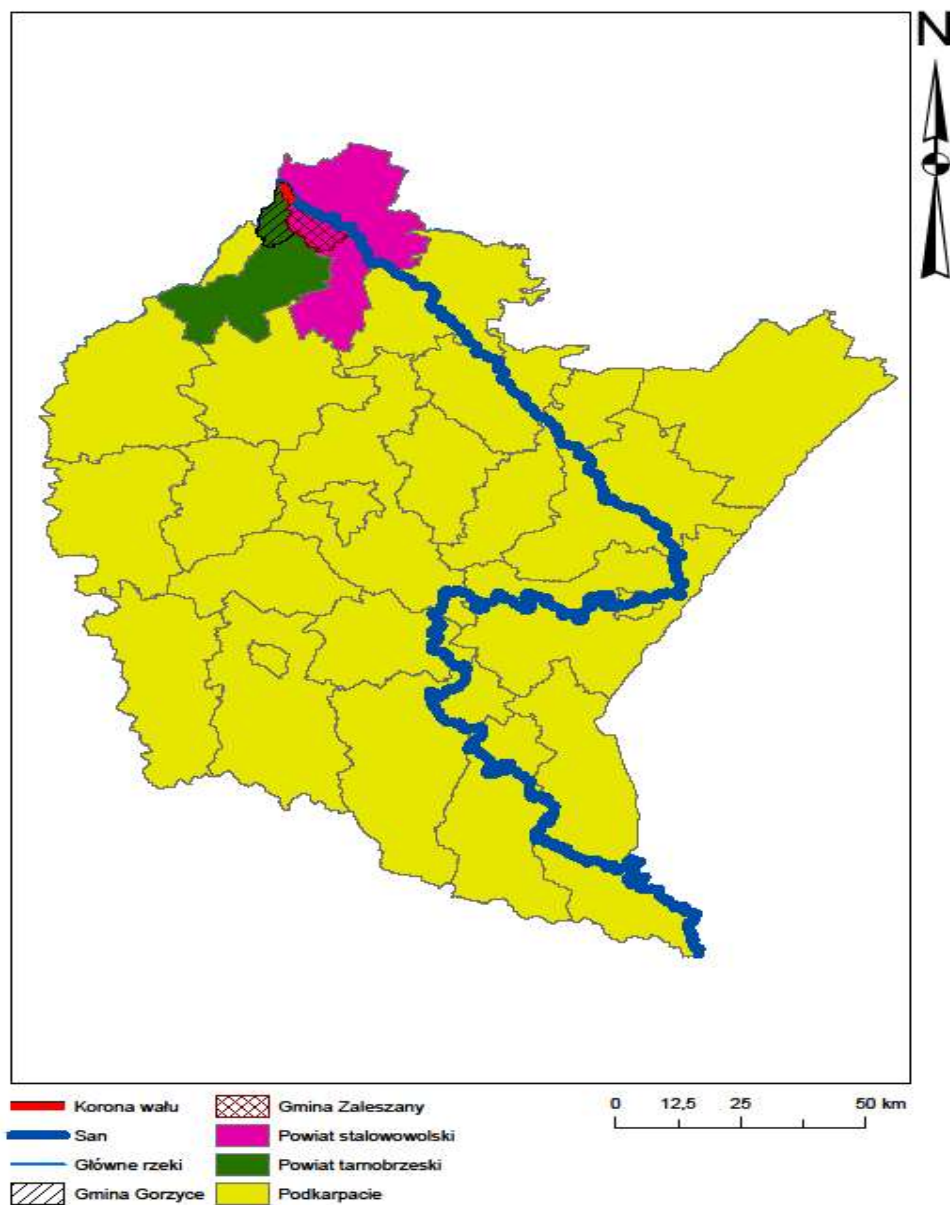
3.3 OBSZAR REALIZACJI ZADANIA

Zadanie realizowane będzie na terenie gminy Gorzyce (powiat tarnobrzeski, województwo podkarpackie) w obrębie ewidencyjnym Wrzawy (0006) oraz w końcowym odcinku w obrębie ewidencyjnym Skowierzyn (0008) na terenie gminy Zaleszany (powiat stalowowolski, województwo podkarpackie).

Jak wynika z wykazu zmian gruntowych Zadanie obejmuje 329 nieruchomości, z czego 327 działki zlokalizowane są na terenie powiatu tarnobrzeskiego w gminie Gorzyce, obręb 0006 Wrzawy; a tylko 2 na terenie powiatu stalowowolskiego w gminie Zaleszany, obręb 0008

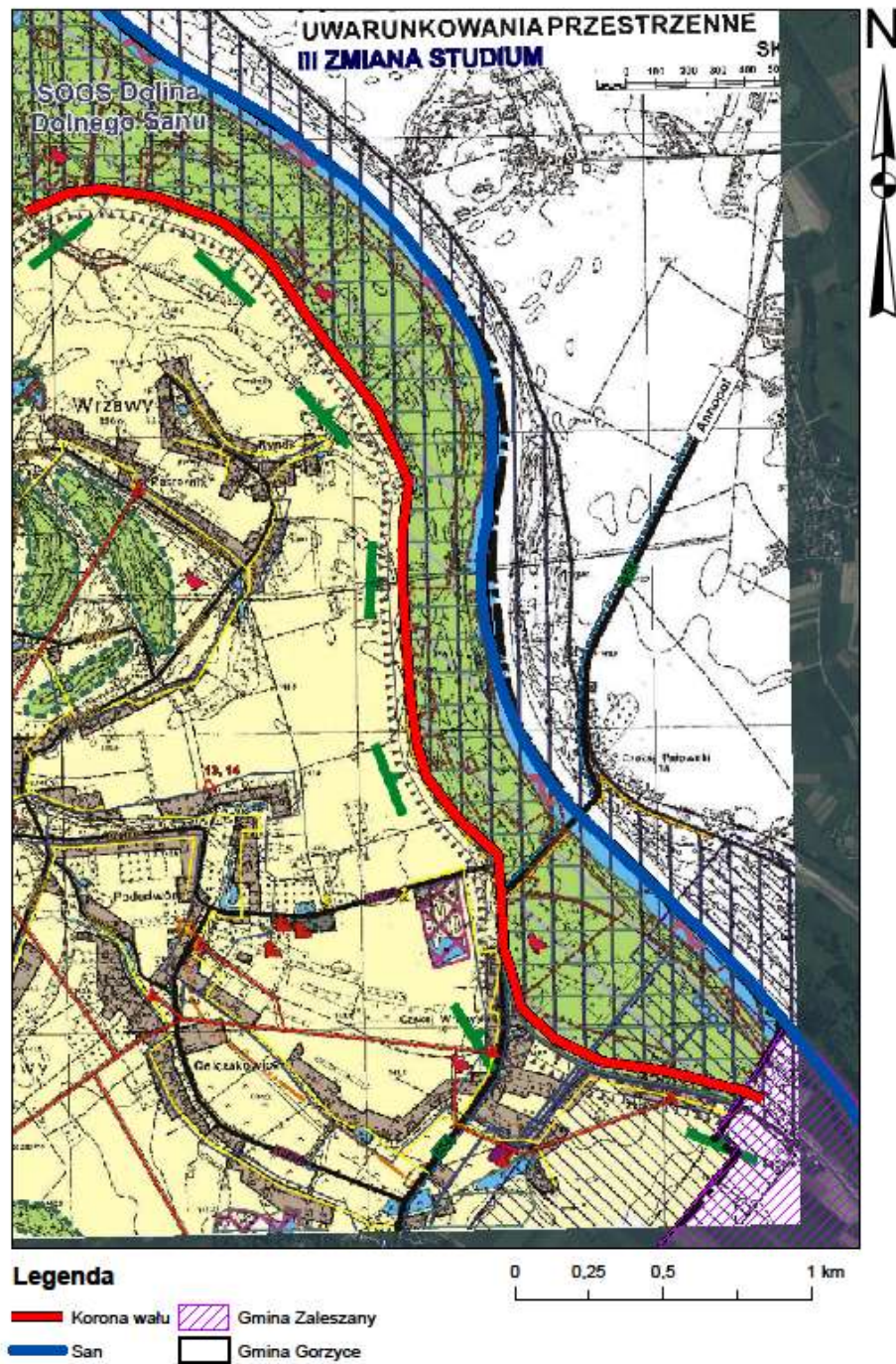
Skowierzyn. W związku z faktem, iż te 2 nieruchomości, które położone są w gminie Zaleszany znajdują się w zasobie Skarbu Państwa i nie będzie ich dotyczyło przejście z mocy prawa do przedmiotowego zasobu, w dalszej części opracowania skupiono się tylko na obszarze gminy Gorzyce i miejscowości Wrzawy.

Poniżej graficznie przedstawiono obszar, na terenie którego położone są wspomniane nieruchomości.

Ryc. 1. Lokalizacja inwestycji na tle gmin, powiatu i województwa.

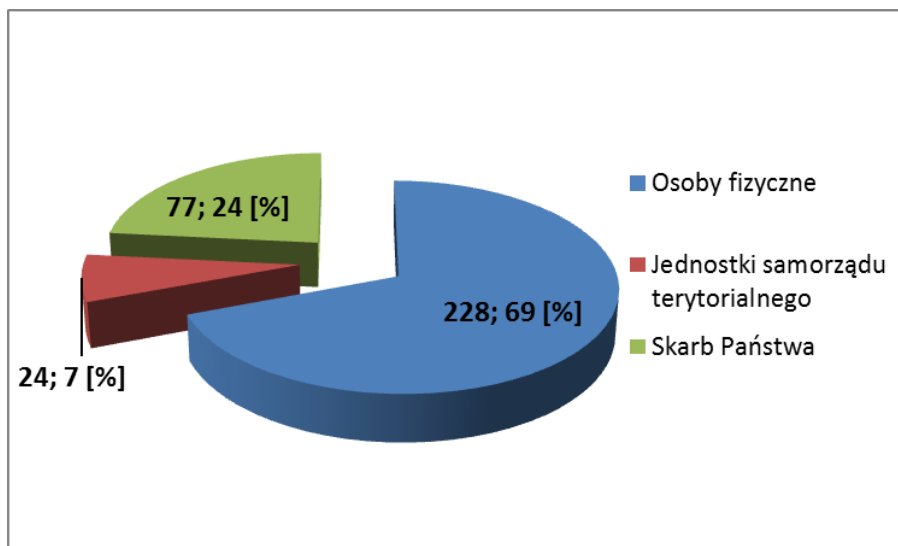
Teren, na którym realizowana będzie Inwestycja nie jest objęty Planem Zagospodarowania Przestrzennego, dla terenu tego obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzyce, zmiana III z września 2010 r.

Ryc. 2. Lokalizacja inwestycji na tle Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzyce.

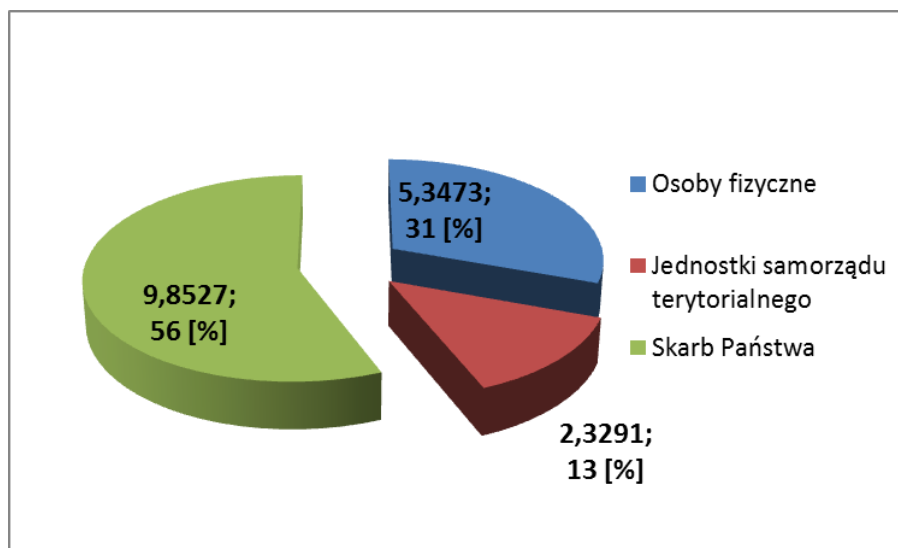
Obszar przeznaczony pod rozbudowę lewobrzeżnego wału rzeki San w km 0+000-4+445 wraz z obiektami związanymi z nim funkcjonalnie jest zróżnicowany pod względem struktury własności. Zamieszczony poniżej wykres prezentuje procentowy udział poszczególnych kategorii właścicieli działek objętych analizą.

Wykres 1. Struktura liczby działek objętych analizą w podziale na właścicieli

69 % działek objętych Inwestycją należy do osób fizycznych, a tylko 31 % jest w zasobie jednostek samorządu terytorialnego (Gminy Gorzyce, Województwa Podkarpackiego – Podkarpacki Zarząd Dróg oraz powiatu tarnobrzeskiego – Zarząd Dróg Powiatu) i Skarbu Państwa tj. odpowiednio 24 działki – 7 % oraz 77 działki – 24 %.

Wykres 2. Struktura powierzchni działek (w ha) objętych analizą w podziale na właścicieli

Analizując udział powierzchni działek, które w całości lub w części, podlegać będą przejęciu z mocy prawa na rzecz Skarbu Państwa grunty stanowiące własność osób fizycznych stanowią 31 % - 5,3473 ha. Udział działek będących własnością Skarbu Państwa wynosi 56 % - 9,8527 ha, natomiast jednostek samorządu terytorialnego 13 % - 2,3291 ha.

Dalsze analizy, związane z identyfikacją istotności oddziaływania Inwestycji, dotyczyć będą tylko nieruchomości należących do osób fizycznych. Szczegółowe dane wynikające z badań socjoekonomicznych zawarte są w załączniku nr 5.

4. CELE I ZASADY WDRAŻANIA PPNiP

Kluczowym **celem** Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń jest nabywanie nieruchomości niezbędnych do realizacji Kontraktu na roboty zgodnie z polskim prawodawstwem i polityką Banku Światowego OP 4.12 w sposób, który zminimalizuje negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu, poprawi lub co najmniej przywróci warunki ich życia i zapewni długotrwałe zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska na tym obszarze.

Celem PPNiP jest również zebranie podstawowych danych socjoekonomicznych na temat osób objętych projektem, zidentyfikowanie oddziaływań, określenie działań łagodzących i kompensujących ewentualne negatywne oddziaływania, ocena czy warunki w zakresie dalszego gospodarowania na nieruchomościach objętych projektem zostały przywrócone (tak w przypadku nieruchomości będących własnością osób fizycznych, jak i podmiotów publicznych tj. Skarbu Państwa i Gminy Gorzyce, jak również Województwa Podkarpackiego. W dokumencie PPNiP opisane zostały również procedury, budżet i terminy osiągnięcia powyższych celów.

Zgodnie z polityką operacyjną OP4.12 Banku Światowego, o ile nie zostaną zaplanowane i wdrożone odpowiednie środki minimalizujące i zapobiegające, zajęcia nieruchomości mogą tworzyć i wzmacniać nierówności, powodować wykluczenia społeczne oraz skutkować trwałymi szkodami środowiskowymi. W związku z tym w procesie projektowania i implementacji procesu pozyskiwania nieruchomości i przesiedleń, również przy opracowaniu niniejszego PPNiP, kierowano się poniższymi **zasadami**:

1. Należy minimalizować, a tam, gdzie to możliwe unikać dokonywania stałych zajęć nieruchomości. Tam, gdzie nie da się uniknąć dokonywania zajęć stałych, w przygotowywanych PPNiP zastosowanie znajdą procedury i wymagania określone w LARPF, a dotyczące minimalizowania wpływu zajęć nieruchomości na zainteresowane strony (zob. http://www.odrapcu.pl/doc/OVFMP/Ramowy_dokument_dotyczacy_Przesiedlen_i_Pozyskiwania_Nieruchomosci.pdf)
2. Procedury pozyskania nieruchomości zapewnią poprawę warunków życia ludności, a co najmniej ich odtworzenie do poziomu sprzed realizacji Zadania.
3. Wszystkie osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu (tzw. PAP) otrzymają dostęp do mechanizmów składania skarg i wniosków. Konsultacje społeczne powinny uwzględniać potrzeby grup szczególnie wrażliwych oraz te wynikające z tożsamości płciowej partycypantów.
4. Osobom dotkniętym skutkami realizacji Projektu należy zapewnić dostęp do uczciwej, sprawiedliwej i niedrogiej procedury odwoławczej przed niezależnym organem lub przed sądem oraz do przeprowadzenia tej procedury bez zbędnej zwłoki.
5. Wszystkie zajęcia nieruchomości, zarówno stałe, jak i czasowe będą realizowane zgodnie z procedurami określonymi w prawie polskim i OP 4.12, jak to określono w LARPF i zostaną uszczegółowione w konkretnych PPNiP, które będą zgodne z LARPF.
6. PPNiP dotyczy stałych lub czasowych zajęć nieruchomości, a także trwałych lub czasowych ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości, w szczególności

skutkujących utratą (czasową lub całkowitą) źródeł dochodów albo obniżeniem standardu życia.

7. Proces partycypacji społecznej, działania osłonowe i minimalizujące będą prowadzone przy założeniu konieczności zapewnienia równego traktowania bez względu na wiek, płeć czy niepełnosprawność osób dotkniętych skutkami realizacji Projektu. Szczególną uwagę należy poświęcić tym gospodarstwom domowym, których członkowie/członki należą do szczególnie wrażliwych grup społecznych.
8. Poszczególne PPNiP są opracowywane i realizowane jako integralna część Projektu. Pełne koszty związane z koniecznością zaplanowania i wdrożenia działań kompensacyjnych zostaną włączone do kosztów i korzyści Projektu.
9. Kompensacja dla osób ekonomicznie dotkniętych skutkami realizacji Projektu, w szczególności dla osób wywłaszczonych nastąpi przed rozpoczęciem robót budowlanych na wywłaszczonej nieruchomości.
10. W ramach działań kompensacyjnych priorytet zostanie przyznany kompensacji na zasadach „ziemia za ziemię” poprzez przyznanie nieruchomości o podobnym potencjale produkcyjnym. Kompensacja pieniężna będzie stosowana tam, gdzie zajęcie nieruchomości lub jej części pozostaje bez wpływu na możliwość wykorzystywania nieruchomości na dotychczasowe cele, jak również tam, gdzie osoba ekonomicznie dotknięta skutkami Projektu wyraża wolę otrzymania rekompensaty pieniężnej.
11. Czasowe zajęcie nieruchomości na potrzeby realizacji Zadania jest możliwe jedynie za dobrowolnie wyrażoną zgodą właściciela nieruchomości i na zasadach określonych w oświadczeniu udzielającym tej zgody.
12. Nieruchomości podlegające zajęciom czasowym po zakończeniu prac zostaną przywrócone do stanu pierwotnego tak, aby umożliwić ich właścicielom lub użytkownikom korzystanie z tych nieruchomości w sposób, w jaki czynili to przed realizacją Projektu, a następnie zwrócone właścicielom/władającym.
13. Niezależnie od tytułu prawnego do nieruchomości, wszystkie osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu otrzymają wsparcie różnego rodzaju, zgodnie z Matrycą Działań Kompensujących znajdującą się w LARPF. Brak tytułu prawnego do nieruchomości nie powinien być przeszkodą dla otrzymania kompensacji i/albo wsparcia innego rodzaju. Szczegółowe zasady pozyskiwania nieruchomości, prowadzenia procedury partycypacji społecznej oraz działania minimalizujące, zapobiegawcze, osłonowe i kompensacyjne zostały opisane w niniejszym PPNiP poniżej.

Dokument PPNiP będzie podlegał, w oparciu o ustalone wskaźniki, ciągłemu monitoringowi i okresowej aktualizacji przez zespół Konsultanta i przez JRP w miarę postępu prac oraz pojawiania się nowych okoliczności faktycznych i prawnych wpływających na realizację jego zapisów. Pozwoli to m.in. na dostarczenie stosownych informacji osobom dotkniętym skutkami realizacji Projektu, wczesną identyfikację ryzyk i wdrożenie metod, które pozwolą na minimalizację lub eliminację tych ryzyk. Wyniki monitoringu będą przedstawiane w raportach: miesięcznym oraz kwartalnym.

Ocena ex-post będzie przeprowadzona sześć miesięcy po całkowitym wdrożeniu PPNiP i realizacji jego celów, zostanie ona oceniona i udokumentowana.

5. MINIMALIZOWANIE WPŁYWU

5.1 ODDZIAŁYWANIA SPOŁECZNE

W świetle OP 4.12 za oddziaływania społeczne związane z wywłaszczeniami uznaje się wszelkie bezpośrednie straty, ekonomiczne i społeczne, wynikające z wywłaszczenia nieruchomości, stałego ograniczenia dotychczasowego sposobu użytkowania lub dostępu do nieruchomości. W związku z tym dla oceny istotności oddziaływań społecznych jako podstawowe kryterium przyjmuje się procentowy stosunek całej nieruchomości i jej wywłaszczonej części. Należy też uwzględnić dane pozyskane w trakcie badania socjoekonomicznego.

Dla oszacowania oddziaływań społecznych na potrzeby niniejszego PPNiP przyjęto następujące kryteria zgodne z OP 4.12:

- oddziaływania nieistotne – w przypadku gospodarstw rolnych są to oddziaływania, gdzie przejściu podlega mniej niż 10 % powierzchni działki, przy jednoczesnym braku relokacji fizycznej i ekonomicznej. W przypadku pozostałych nieruchomości – oddziaływania nieistotne to te, gdy utracie podlega mniej niż 20 % areалу produkcyjnego gospodarstwa, przy jednoczesnym braku relokacji fizycznej i ekonomicznej. Dodatkowo jako oddziaływania nieistotne uznano przypadki, gdy przejściu na rzecz Skarbu Państwa podlega cały, ale niewielki areal działki (od kilkunastu m² do, w jednym przypadku, ok. 0,1 ha), które zostały już wydzielone kilka-kilkanaście lat temu i na których urządzona została droga serwisowa do obsługi wału. Powierzchnie te nie sposób uznać za generujące jakikolwiek przychód stanowiący możliwość zapewnienia egzystencji gospodarstwa domowego. Dzięki realizacji Inwestycji uregulowane zostaną zaszczości i PAP otrzymają za te fragmenty stosowne odszkodowanie.

- oddziaływania istotne – w przypadku gospodarstw rolnych za istotne uznano te oddziaływania, gdzie utracie podlega więcej, niż 10 % powierzchni działki gruntu albo linia podziału nieruchomości przebiega w sposób uniemożliwiający prowadzenie na nieruchomości produkcji rolnej/sadowniczej. W przypadku nieużytków oraz nieruchomości innych, niż rolne za oddziaływania istotne należy uznać utratę więcej, niż 20 % areалу produkcyjnego gospodarstwa.

Przy ocenie oddziaływań i ich klasyfikacji na istotne i nieistotne odnoszono się do całkowitego areálu gospodarstwa, nie tylko do działek, których dotyczy przedmiotowa Inwestycja, analizowano również faktyczne użytkowanie tych nieruchomości wraz z identyfikacją źródła przychodu gospodarstwa domowego.

5.2 WYSTĘPOWANIE ODDZIAŁYWAŃ SPOŁECZNYCH

W przypadku terenów będących własnością Gminy Gorzyce oddziaływania uznano za nieistotne, ponieważ pozyskanie nieruchomości od tego podmiotu nie wywiera istotnego wpływu na jego sytuację i funkcjonowanie.

Dla planowanego Zadania nie występują oddziaływania związane z koniecznością dokonania relokacji fizycznej gospodarstw domowych lub gospodarstw rolnych.

Dla planowanego Zadania nie występują również przesiedlenia ekonomiczne spowodowane np. zmianą sposobu użytkowania nieruchomości.

Wynika to z faktu, iż na tym terenie znajdują się już wały przeciwpowodziowe, które w ramach zaplanowanych robót budowlanych będą ulegały jedynie rozbudowie i uszczelnieniu. Konieczność dodatkowego zajęcia terenu wynikającego z rozbudowy wału i budowy obiektów funkcjonalnie z nim związanych nie są na tyle duże, aby kolidowały z istniejącą w terenie zabudową czy wymagały dużych powierzchni do wywłaszczenia.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu inwestycji zidentyfikowano tylko dwie nieruchomości gruntowe zabudowane, które w części zostaną objęte wywłaszczeniem. Nieruchomości te to opuszczone zabudowania gospodarczo-mieszkalne. Historycznie zabudowania te zlokalizowane były na działce o numerze 582. Następnie nieruchomość ta została podzielona na 2 działki o numerach 582/2 i 582/3, jednak żaden z właścicieli nie zamieszkuje na obszarze przedmiotowych nieruchomości. Budynek stoją opuszczone i niszczeją.

Fot. 4-7. Zabudowania zlokalizowane na nieruchomości gruntowej nr 582/3 we Wrzawach
(źródło: zasoby własne)

W związku z powyższym nie wystąpi tutaj sytuacja, iż właściciele przedmiotowych nieruchomości będą osobami, które w największym stopniu doświadczą uciążliwości prac budowlanych, hałasu i innych czynników z tym związanych, natomiast na pewno w przyszłości będą beneficjentami poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego na tym terenie.

5.3 DZIAŁANIA MINIMALIZUJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA

Minimalizowanie wpływu realizacji robót przedmiotowego Zadania na osoby objęte Projektem będzie następowało poprzez informowanie na każdym etapie realizacji Kontraktu o ich uprawnieniach, uruchomieniu punktu informacyjnego, możliwości zgłaszania skarg i składania wniosków, spotkaniach itp. Szczegóły dotyczące tych działań, jak również już zrealizowane działania minimalizujące opisano poniżej.

1. Prace projektowe były prowadzone tak, by zminimalizować liczbę działek niezbędnych do pozyskania.
2. Wysokość odszkodowania za utracone nieruchomości zostanie określona w oparciu o operaty szacunkowe opracowane przez niezależnych biegłych. Wycena stanowiąca podstawę ustalenia wysokości odszkodowania będzie sporządzona przy uwzględnieniu zasady rzetelności, obiektywizmu i niezależności tak, aby dotychczasowy właściciel otrzymał cenę za nieruchomość odpowiadającą rzeczywistej stracie, a tym samym zminimalizowany został negatywny wpływ utraty własności nieruchomości na jego sytuację majątkową.
3. W ramach działań kompensacyjnych, po przeprowadzonych badaniach socjoekonomicznych, priorytet został zasadniczo przyznany kompensacji pieniężnej, bowiem w znacznej większości nieruchomości ich zajęcie w całości lub części pozostaje bez wpływu na sytuację ekonomiczną gospodarstw domowych, a zainteresowani wręcz oczekują wypłaty odszkodowania w pieniądzu.
4. Wszelkie koszty związane z prowadzeniem działań łagodzących zostaną wliczone w koszty Projektu. Na obecnym etapie nie zidentyfikowano przypadków PAP, w których konieczne byłoby przygotowanie dedykowanych pakietów kompensacyjnych, jednak w dokumencie PPNiP wskazano takie możliwości i działania osłonowe zostaną uruchomione, jeżeli zaistnieje taka potrzeba.
5. Wydanie nieruchomości nastąpi po okresie zbiorów upraw w przypadku działek, na których prowadzona będzie działalność rolnicza. Jeżeli, ze względów technologicznych roboty będą musiały rozpocząć się wcześniej i uprawy nie zostaną zebrane, wówczas za straty wypłacony zostanie ekwiwalent pieniężny.
6. Każda wyłączonego osoba będzie uprawniona do nieodpłatnego użytkowania gruntu w dotychczasowy sposób do czasu wypłaty odszkodowania lub (w przypadku nieosiągnięcia porozumienia co do wysokości odszkodowania) jego niespornej części.
7. PAP zostaną powiadomione o fizycznym rozpoczęciu robót z takim wyprzedzeniem, które pozwoli na zakończenie gospodarowania na nieruchomości, lecz nie krótszym niż 90 dni.

8. W czasie wykonywania robót budowlanych zostaną zachowane wymagane odległości od przewodów linii napowietrznych. Zapewnia to minimalizację oddziaływań społecznych wynikających z wpływu inwestycji na infrastrukturę energetyczną (przerwy w dostawie prądu).
9. W rejonie istniejącego uzbrojenia podziemnego wszystkie roboty będą wykonywane ręcznie, żeby zapobiec jego uszkodzeniu. Zapewni to minimalizację oddziaływań społecznych wynikających z uszkodzenia uzbrojenia podziemnego.
10. Na czas prowadzenia robót zapewniony zostanie nadzór właścicieli sieci infrastruktury. Właściciele tych sieci zostaną wyprzedzająco powiadomieni o terminie rozpoczęcia prac.
11. Przed rozpoczęciem robót Konsultant w imieniu Inwestora przeprowadzi akcję informacyjną o planowanej realizacji Kontraktu oraz uruchomieniu punktu informacyjnego dla osób objętych oddziaływaniem Zadania, gdzie będą mogły wносить swoje wnioski i uwagi do prowadzonych robót budowlanych i planowanych zajęć. Przygotowana zostanie i rozesłana do wszystkich osób objętych oddziaływaniem Zadania broszura informacyjna z informacją o możliwości zgłaszania skarg (zgodnie z zapisami PPNiP) wraz z podaniem danych do kontaktu.
12. W ramach akcji informacyjnej PAP zostaną poinformowane również o możliwości wystąpienia z wnioskiem o wykup pozostałej części nieruchomości czyli tzw. resztówki, jeżeli po podziale nieruchomości i zajęciu jej części pod realizację Zadania pozostała część nie będzie się nadawała do dalszego wykorzystania na dotychczasowe cele (zgodnie z art. 23. ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej).
13. Dodatkowo wśród informacji przedstawionych w broszurze informacyjnej Konsultant opíše zasady, na jakich PAP pobierające dopłaty unijne będą zobowiązane do zgłoszenia w ARiMR faktu zmniejszenia areału na jakim gospodarują.
14. Broszurze informacyjnej będzie towarzyszył wzór oświadczenia, przy pomocy którego PAP będą mogły skutecznie wydać nieruchomość Inwestorowi. Jeśli dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej specdecyzją wyda nieruchomość niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji, wysokość przysługującego mu odszkodowania powiększona zostanie o kwotę 5% wartości nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego (zgodnie z art. 21 ust 7 pkt 1 specustawy).
15. Wykonawca własnym staraniem uzyska teren pod zajęcie czasowe, a negocjując warunki zajęcia czasowego nieruchomości będzie się kierował zasadami określonymi w niniejszym PPNiP (proces ten będzie odbywał się na zasadzie dobrowolności i na zasadach określonych w oświadczeniu udzielającym zgody (umowie)).
16. Wykonawca będzie przekazywał Inwestorowi informacje na temat zawieranych umów na zajęcia czasowe, a przed zajęciem działki przeprowadzona będzie inwentaryzacja jej stanu wraz ze sporządzeniem dokumentacji fotograficznej.
17. Po zakończeniu robót nieruchomości zostaną poddane rekultywacji i zwrócone w dobrym stanie.
18. Opis działań łagodzących – minimalizujących negatywne oddziaływania, w tym przede wszystkim w stosunku do cennych zasobów przyrodniczych, znajduje się w dokumencie zatytułowanym „Plan Zarządzania Środowiskiem”, który również

został przygotowany dla przedmiotowego Zadania zgodnie z polityką operacyjną 4.01 Banku Światowego.

5.3.1. Uprawnienia PAP wynikające z zapisów specustawy

1. Jeśli dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej specdecyzją wyda nieruchomość niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji, wysokość przysługującego mu odszkodowania powiększa się o kwotę 5% wartości nieruchomości lub prawa użytkownika wieczystego (zgodnie z art. 21 ust 7 pkt 1 specustawy).

2. Wniesienie odwołania od decyzji Wojewody ustalającej wysokość odszkodowania nie stoi na przeszkodzie wypłaty odszkodowania osobom uprawnionym – zgodnie z art. 21 ust. 11 specustawy przeciwpowodziowej, strona składająca odwołanie może złożyć wniosek o wypłatę odszkodowania określonego w decyzji odszkodowawczej, a Skarb Państwa jest zobowiązany do wypłaty tej kwoty pomimo złożonego odwołania. Wypłata kwoty odszkodowania nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.

3. W przypadku ustanowienia na nieruchomościach trwałych ograniczeń w sposobie ich korzystania, właściciel albo wieczysty użytkownik tych nieruchomości może domagać się wykupu tych nieruchomości przez Skarb Państwa, na podstawie wniosku złożonego w terminie 90 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji (zgodnie z art. 22 ust. 2 specustawy).

W ramach minimalizowania oddziaływań, o wskazanych powyżej uprawnieniach PAP będzie dodatkowo informowany w trakcie wdrażania PPNiP (konsultacje społeczne, broszury, punkt informacyjny itp.). Dodatkowo w przypadku uprawnienia do uzyskania odszkodowania powiększonego o 5% Inwestor przygotowuje gotowe formularze protokołu przekazania nieruchomości i pomoże je wypełnić PAP.

5.3.2. Uprawnienia do wykupu „resztówek”

W ramach akcji informacyjnej opisanej w punkcie 5.3 powyżej, Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu (PAP) zostaną poinformowane również o możliwości wystąpienia z wnioskiem o wykup pozostałej części nieruchomości (czyli tzw. „resztówki”), jeżeli po podziale nieruchomości i zajęciu jej części pod inwestycję pozostała część nie będzie się nadawała do dalszego wykorzystania na dotychczasowe cele (zgodnie z art. 23, ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej).

Jeżeli spełniona zostanie przesłanka art. 23 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej (a mianowicie, jeżeli przejęta została część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele) nieruchomość ta zostanie nabyta na rzecz Skarbu Państwa. Zgodnie z polityką Banku OP 4.12, jeżeli użytkowanie pozostałej części nieruchomości, która była wykorzystywana na cele mieszkaniowe lub gospodarczo, nie jest opłacalne, powinno zostać skompensowane przez Projekt.

5.3.3. Działania mające na celu uniknięcie zwrotu dopłat unijnych

Zagadnienie dopłat/wsparcia dla rolników jest istotne w kontekście inwestycji realizowanych na zasadach Banku Światowego. W ramach realizacji Kontraktu na roboty 3D.1 wyłączone zostaną nieruchomości, których właścicielami/posiadaczami są rolnicy, którzy pobierają dopłaty bezpośrednio bądź też uzyskują dopłaty poprzez uczestnictwo w różnych

działaniach objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 (PROW 2014-2020).

Wywłaszczenie nieruchomości objętych dopłatami spowoduje zatem brak możliwości wywiązania się z przyjętych przez rolnika w umowach z państwową akredytowaną agencją płatniczą, tj. Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) zobowiązań w ramach poszczególnych programów. To z kolei może wiązać się z określonymi konsekwencjami, w tym z koniecznością zwrotu pobranych płatności, a także karami administracyjnymi.

Aby umożliwić rolnikowi właściwe wywiązywanie się z zobowiązań umownych oraz nie narażać go na szkody z tego tytułu, konieczne staje się podejmowanie działań identyfikacyjnych, łagodzących i kompensujących.

Na etapie opracowania projektu budowlanego zidentyfikowano nieruchomości, które będą podlegać wywłaszczeniu na rzecz Skarbu Państwa. W związku z faktem, iż znaczna część tych nieruchomości jest gruntem o przeznaczeniu rolnym zostanie przygotowana i rozesłana do PAP broszura, w której przedstawione będą informacje o krokach jakie należy podjąć, aby uniknąć zwrotu dopłat. Dodatkowo w ramach opracowania projektu PPNiP, którego jedną z zasadniczych części są badania społeczno-ekonomiczne, mające na celu m.in. rozpoznanie sytuacji socjoekonomicznej PAP przygotowano ankietę, w której ujęto pytania dotyczące dopłat/pomocy, do których zakwalifikowane są wywłaszczane nieruchomości.

UWAGA:

Uniknięcie zwrotu pobranych dopłat jest możliwe dzięki wprowadzonej na poziomie Unii Europejskiej regulacji, która wywłaszczenie nieruchomości zalicza do katalogu „siły wyższej”. Producenci rolni/rolnicy, aby nie zwracać otrzymanej wcześniej pomocy, muszą zaistnienie siły wyższej (tu: wywłaszczenie) zgłosić Kierownikowi Biura Powiatowego ARiMR na piśmie wraz z odpowiednimi dowodami (w analizowanym przypadku będzie to odpis decyzji PNRI) w ciągu 15 dni roboczych liczonych od dnia, w którym on lub upoważniona przez niego osoba są w stanie dokonać tej czynności oraz dostarczyć dowód/dowody potwierdzający/potwierdzające wystąpienie nadzwyczajnych okoliczności lub siły wyższej (czyli po otrzymaniu stosownego zawiadomienia o wydaniu PNRI od Wojewody Podkarpackiego). Z zagadnieniem siły wyższej można zapoznać się pod adresem:

http://www.arimr.gov.pl/fileadmin/pliki/PB_2015/WPRN/02_07_2015/Sila_wyzsza_22_07_2015.pdf

Działania łagodzące, które pozwolą na uniknięcie konieczności zwrotu dopłat przez rolników:

- przeprowadzenie szeroko zakrojonej akcji informacyjnej, także w trakcie badań ankietowych (wśród wszystkich PAP), jakie kroki należy podjąć, aby uniknąć zwrotu pobranych dopłat.
- przeprowadzenie dodatkowej akcji informacyjnej skierowanej do grupy zidentyfikowanych rolników (rozesłanie broszur), którzy w ankietach zgłosili fakt pobierania dopłat na etapie prowadzonej przez Wojewodę procedury administracyjnej zmierzającej do wydania PNRI. Działanie będzie miało na celu przypomnienie o konieczności zgłoszenia do ARiMR faktu wywłaszczenia i/lub trwałego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Informacja ta będzie również przekazana PAP podczas konsultacji społecznych projektu PPNiP.
- kompensacja pieniężna – producent rolny otrzyma odszkodowanie za wywłaszczoną nieruchomość i może za otrzymane środki dokonać zakupu (dzierżawy) nieruchomości

o podobnym potencjale produkcyjnym i zgłosić ją do dopłat/pomocy (o ile jest to możliwe w ramach danego działania).

- wysokość odszkodowania (kompensacji pieniężnej) za wywłaszczaną nieruchomość ustalona zostanie przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego. Wycena wartości nieruchomości będzie uwzględniać m.in. walor nieruchomości wywłaszczanej, polegający na możliwości otrzymywania dopłat/pomocy.

6. OBOWIĄZUJĄCE PRZEPISY PRAWA I METODYKI WYCENY

Niniejszy PPNiP opracowany został w oparciu o przepisy prawa polskiego, a także z uwagi na współfinansowanie ze środków Banku Światowego zgodnie z polityką operacyjną OP 4.12 Przymusowe przesiedlenia.

Umowa Pożyczki pomiędzy Polską a Bankiem Światowym jest aktem prawa międzynarodowego, a poprzez jej zawarcie Polska zobowiązała się do stosowania polityk Banku Światowego.

W przypadku różnic pomiędzy przepisami polskimi a politykami BŚ stosuje się te przepisy, które są korzystniejsze dla społeczności dotkniętej skutkami realizacji Projektu.

6.1 OBOWIĄZUJĄCE REGULACJE W ŚWIETLE POLSKIEGO USTAWODAWSTWA

Najważniejszymi aktami prawa polskiego dotyczącymi nabywania nieruchomości związanych z budową obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej są:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
- Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny,
- Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 14 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego.

Publikatory przywołanych powyżej aktów wskazano w tabeli na stronie 5 i 6 niniejszego PPNiP.

6.2 OBOWIĄZKI WYNIKAJĄCE Z POLITYKI OP 4.12¹

Polityka operacyjna OP 4.12 znajduje zastosowanie, jeżeli realizacja Projektu wymaga:

- a) przymusowego zajęcia nieruchomości skutkującego:
  - (a) zmianą miejsca zamieszkania lub utratą miejsca zamieszkania,
  - (b) utratą dóbr albo dostępu do dóbr,

---

¹ Rozdział zgodny z LARPF

- (c) utratą źródeł dochodu albo obniżeniem standardu jakości życia,
- b) przymusowego ograniczenia dostępu do parków i terenów chronionych, skutkującego niekorzystnym wpływem na jakość życia osób dotkniętych skutkami realizacji Projektu.

W celu zniwelowania wpływu tych czynności na pożyczkobiorcy ciąży obowiązek przygotowania LARPF oraz PPNiP w zależności od tego, czy konkretne interwencje i związane z nimi skutki zostały zidentyfikowane, czy też nie.

W niniejszym, szczegółowym PPNiP zapisano zobowiązania specyficzne dla Kontraktu na roboty 3D.1 i stosowne do zaawansowania procesu przygotowania Kontraktu do realizacji.

6.3 NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI – ZASADY I PROCEDURY W ŚWIETLE PRZEPISÓW USTAWY Z DNIA 8 LIPCA 2010 O SZCZEGÓLNYCH ZASADACH PRZYGOTOWANIA DO REALIZACJI INWESTYCJI W ZAKRESIE BUDOWLI PRZECIWPOWODZIOWYCH

Geneza uchwalenia „Specustawy przeciwpowodziowej”

W dniu 8 lipca 2010 roku Sejm RP uchwalił specustawę przeciwpowodziową, której celem jest uproszczenie i przyspieszenie procedur związanych z realizacją inwestycji przeciwpowodziowych. Przepisy ustawy dotyczą m.in. kwestii związanych z nabywaniem nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa, województw, powiatów oraz gmin. Ustawa ta była znowelizowana kilkakrotnie w 2014, 2015, 2016, 2017 a następnie w 2018 roku.

W uzasadnieniu ustawy wskazano, iż ma ona służyć efektywnej realizacji zadań w zakresie budowy przeciwpowodziowych przy wykorzystaniu uzyskanych na ten cel środków finansowych z UE i organizacji międzynarodowych. Do chwili wejścia specustawy przeciwpowodziowej w życie realizacje inwestycji przeciwpowodziowych wymagały wieloetapowych postępowań, na które składało się uzyskanie szeregu decyzji administracyjnych (np. decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji podziałowych, decyzji o pozwoleniu na budowę) i przeprowadzenie postępowań mających na celu uzyskanie stałych lub czasowych zajęć nieruchomości (w trybie negocjacji z właścicielami lub uzyskania decyzji wyłączeniowych). Tymczasem zgodnie z przepisami specustawy przeciwpowodziowej, właściwy organ administracyjny wydaje jedną, zintegrowaną decyzję dotyczącą całej inwestycji przeciwpowodziowej, tzw. decyzję o pozwoleniu na realizację inwestycji. Ograniczenia praw własności, jakie wynikają z wydania ww. decyzji rekompensowane są poprzez przyznanie właścicielom lub użytkownikom wieczystym tych nieruchomości odszkodowań.

Postępowanie administracyjne

O wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji Wojewoda zawiadamia wszystkie strony zgodnie z art. 7 specustawy przeciwpowodziowej.

Decyzję PNRI Wojewoda wydaje w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku, jednakże do okresu tego nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa do dokonania

określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy Wnioskodawcy albo z przyczyn niezależnych od organu.

Po rozpoznaniu wniosku złożonego przez PGW WP RZGW, Wojewoda wyda decyzję o pozwoleniu na realizację inwestycji, której przedmiotem jest szereg spraw regulowanych do tej pory przez odrębne decyzje administracyjne. Uzyskanie specdecyzji jest równoznaczne z uzyskaniem decyzji o warunkach zabudowy albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Ponadto, decyzja ta zawierać będzie m.in. określenie linii rozgraniczających teren i zatwierdzenie podziału nieruchomości oraz zatwierdzenie projektu budowlanego.

W stosunku do nieruchomości wskazanych przez PGW WP RZGW we wniosku, a następnie oznaczonych w decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji, decyzja ta z dniem uzyskania waloru ostateczności wywoła nw. skutki, tj.:

- a) nieruchomości lub ich części, będące częścią inwestycji, niezbędne do jej realizacji staną się własnością Skarbu Państwa,
- b) nieruchomości lub ich części, będące częścią inwestycji, niezbędne do jej funkcjonowania, które nie staną się własnością Skarbu Państwa, ale wobec których trwale ograniczy się sposób korzystania (w przypadku przedmiotowego Zadania Inwestor nie wskazał we wniosku o wydanie PNRI takich nieruchomości),
- c) nieruchomości lub ich części przeznaczone na potrzeby ochrony przed powodzią, które na podstawie art. 9 pkt 8 lit f specustawy będą przez wojewodę ograniczone w sposobie korzystania, o ile zajdzie według tego organu taka potrzeba, z uwzględnieniem obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszarów potencjalnego zagrożenia powodzią, lub szczególnego zagrożenia powodzią, o ile zostały wyznaczone (w przypadku przedmiotowego Zadania Inwestor nie wskazał we wniosku o wydanie PNRI takich nieruchomości).

Decyzja ta stanowić będzie podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej oraz katastrze nieruchomości.

W przypadku ustanowienia na nieruchomościach trwałych ograniczeń w sposobie ich korzystania, właściciel albo wieczysty użytkownik tych nieruchomości może domagać się wykupu tych nieruchomości przez Skarb Państwa, na podstawie wniosku złożonego w terminie 90 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji. Uprawnienie przewidziane w art. 22 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej (w zakresie wykupu nieruchomości wobec, których trwale ogranicza się sposób korzystania) nie przysługuje właścicielowi nieruchomości, na których znajdują się drogi publiczne.

W przypadku ustanowienia na nieruchomościach ograniczeń w sposobie ich korzystania w oparciu o art. 9 pkt 8 lit. f specustawy powodziowej, właścicielowi albo wieczystemu użytkownikowi tych nieruchomości przysługiwać będzie między innymi odszkodowanie, zgodnie z art. 30 specustawy w związku z art. 124 ust. 4 i art. 128 ust. 4 ustawy o gospodarce nieruchomościami, przyznawane na drodze administracyjnoprawnej. W praktyce sporny jest charakter ww. odszkodowania i sposób jego dochodzenia – tj. czy ma być ono ustalone przez właściwy organ administracji publicznej (wojewoda) w drodze decyzji administracyjnej czy też przed sądem cywilnym (tj. na drodze cywilnoprawnej).

Jeżeli przejęta z mocy prawa na własność Skarbu Państwa jest część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, PGW WP RZGW jest obowiązany do nabycia, na wniosek właściciela lub użytkownika wieczystego nieruchomości, w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, tej pozostałej części nieruchomości. Regulacja ta rozwiązuje problem tzw. „resztówek”, które pozostają po przeniesieniu na Skarb Państwa wydzielonych części nieruchomości. W takim przypadku, właścicielowi (użytkownikowi wieczystemu) nieruchomości przysługuje roszczenie o wykup przez PGW WP RZGW pozostałej części nieruchomości.

Odszkodowania

Z tytułu przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa własności nieruchomości, właścicielowi nieruchomości albo jej użytkownikowi wieczystemu przysługuje odszkodowanie pieniężne. Specustawa przeciwpowodziowa nie zawiera szczególnej preferencji dla wypłaty odszkodowania w formie „ziemia za ziemię”; zakłada się rekompensatę w pieniądzu z założeniem, iż ma ona pozwolić na zakup podobnej nieruchomości po cenie rynkowej.

Wysokość odszkodowania określa się odrębnie dla każdej nieruchomości, w drodze indywidualnych negocjacji Inwestora z dotychczasowym właścicielem lub użytkownikiem wieczystym. Negocjacje są prowadzone w oparciu o niezależną i obiektywną wycenę rzeczoznawcy majątkowego, posiadającego odpowiednią licencję.

Wysokość odszkodowania jest ustalana według stanu nieruchomości w dniu wydania PNRI, ale według wartości nieruchomości z dnia, w którym następuje ustalenie wysokości odszkodowania.

W przypadku dojścia przez Inwestora i osobę wyłączonej do porozumienia co do wysokości odszkodowania, zawierane jest pisemne porozumienie określające wysokość odszkodowania, a także termin i sposób jego wypłaty.

Jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia wydania ostatecznej PNRI nie uda się dojść do porozumienia co do wysokości odszkodowania, wysokość tę ustala Wojewoda w drodze decyzji. Przed wydaniem decyzji Wojewoda powołuje własnego, niezależnego biegłego. Prawo do przedstawienia opinii własnego biegłego w postępowaniu przed Wojewodą ma również strona. Wtedy Wojewoda wydając decyzję ustalającą wysokość odszkodowania musi również odnieść się do opinii przedstawionej przez stronę. W przypadku, w którym strona zgłasza uwagi i wnioski w postępowaniu przed Wojewodą, Wojewoda musi merytorycznie odnieść się do tych uwag i wniosków na etapie prowadzonego postępowania, a następnie w wydanej decyzji odszkodowawczej.

Od wydanej przez Wojewodę decyzji stronie przysługuje odwołanie.

Odwołania

W przypadku wniesienia przez osobę wyłączonej odwołania od decyzji ustalającej wysokość odszkodowania może ona złożyć wniosek o wypłatę odszkodowania określonego w zaskarżonej decyzji. W takim przypadku odszkodowanie jest wypłacane w kwocie określonej w decyzji, co nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.

Decyzja wydana w postępowaniu odwoławczym przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego może zostać zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia skarżącemu rozstrzygnięcia w sprawie. Od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego stronie przysługuje z kolei prawo wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia stronie odpisu orzeczenia z uzasadnieniem.

Szczegółowo procedurę tą opisano w punkcie 12.2.

Odszkodowanie przysługujące dotychczasowemu właścicielowi lub użytkownikowi wieczystemu pomniejsza się o kwotę ustanowionych na nieruchomościach ograniczonych praw rzeczowych (np. użytkowanie, służebność, zastaw, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu czy hipotekę). Kwotę tą szacuje niezależny rzeczoznawca majątkowy zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego.

Świadczenia dodatkowe

Specustawa przeciwpowodziowa przewiduje szczegółowe regulacje, na podstawie których właścicielom oraz użytkownikom wieczystym nieruchomości, które stają się własnością Skarbu Państwa przysługuje prawo do wypłaty dodatkowych świadczeń.

Jeśli dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej specdecyzją wyda nieruchomość w określonym w ustawie terminie, wysokość przysługującego mu odszkodowania powiększa się o kwotę 5 % wartości nieruchomości.

Dotychczasowi właściciele lub użytkownicy wieczysti nieruchomości lub ich części, które stały się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa, mogą użytkować nieodpłatnie nieruchomości do upływu terminu określonego w specdecyzji.

Rygor natychmiastowej wykonalności

Na wniosek PGW WP RZGW, uzasadniony interesem społecznym lub gospodarczym, Wojewoda nadaje specdecyzji rygor natychmiastowej wykonalności, co oznacza, że dotychczasowi właściciele zobowiązani są do wydania nieruchomości w terminie 90 dni od dnia wydania specdecyzji oraz, że PGW WP RZGW jest uprawniony do faktycznego objęcia nieruchomości w posiadanie i rozpoczęcia robót budowlanych (o ile zgodnie z OP 4.12 PAP zostały wypłacone odszkodowania).

6.4 ANALIZA NIEZGODNOŚCI I DZIAŁAŃ KORYGUJĄCYCH²

Biorąc pod uwagę, że istnieje różnica między prawem polskim i polityką operacyjną Banku Światowego OP 4.12 działania korygujące opisane poniżej będą miały zastosowanie do tego projektu i jego komponentów.

OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
Brak tytułu prawnego do gruntu nie powinien być przeszkodą do kompensacji/wypłaty odszkodowania. Osoby nie posiadające tytułu	Polski system prawny nie uznaje prawa do odszkodowania właścicieli/użytkowników gruntu nie posiadających do niego tytułu prawnego (wyjątek stanowią osoby, których tytuł prawny do	W przypadku osób nie posiadających tytułu prawnego do nieruchomości dotkniętej skutkami realizacji Projektu każdy taki przypadek powinien być jednak rozpatrywany indywidualnie, pod

² Treść rozdziału zgodna z LARPF

OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
<p>prawnego otrzymują kompensację.</p>	<p>nieruchomości zaginął, albo które nabyły prawo do nieruchomości w drodze zasiedzenia, tj. nabycia własności poprzez nieprzerwane posiadanie nieruchomości przez okres wskazany w ustawie KC)</p>	<p>kątem możliwości zastosowania ogólnych mechanizmów z Kodeksu Cywilnego dla osiągnięcia celów OP 4.12.</p> <p>Wg OP 4.12 osoby dotknięte skutkami realizacji inwestycji nie posiadające tytułu prawnego do nieruchomości nie są uprawnione do uzyskania kompensaty pieniężnej za nieruchomość. Są jednak uprawnione do otrzymania kompensaty za wszelkie obiekty, nasadzenia i ulepszenia nieruchomości dokonane przed datą końcową (cut-off date) i do odpowiednich rozwiązań w przypadkach, w których będą musiały zostać fizycznie lub ekonomicznie przemieszczone. W tych przypadkach zostaną zastosowane również odpowiednie środki łagodzące.</p>
<p>Polityka BŚ wymaga kompensacji za utratę dochodów³ (np. z działalności gospodarczej, rolnej itp.) w związku z zajęciami nieruchomości.</p>	<p>Przepisy prawa polskiego nie przewidują kompensacji z tytułu utraty dochodów na skutek realizacji inwestycji.</p>	<p>Osoby, które utraciły dochody lub zatrudnienie otrzymają wsparcie (ubezpieczenie zdrowotne, szkolenia zawodowe itp.) od urzędów pracy.</p> <p>W przypadku przedsiębiorców możliwe jest zastosowanie ogólnych mechanizmów z kodeksu cywilnego (pokrycie doznanej szkody i utraconego zysku).</p>
<p>Szczególną uwagę należy zwracać na potrzeby szczególnie wrażliwych grup społecznych, zwłaszcza osób ubogich, starszych, samotnych matek, dzieci, mniejszości etnicznych.</p>	<p>Polskie prawo nie wymaga zaplanowania szczególnych środków w celu dodatkowego wsparcia szczególnie wrażliwych grup społecznych (osób starszych, niepełnosprawnych, ubogich i innych, które mogą mieć specjalne potrzeby).</p>	<p>Osobom wyłączanym zostanie udzielona wszelka pomoc w uzyskaniu wsparcia udzielanego przez urzędy i instytucje obywatelom.</p> <p>Zostaną też podjęte dodatkowe działania w celu zapewnienia, że osiągnięto cele określone w OP 4.12.</p>
<p>Polityka BŚ wymaga dodatkowej kompensacji wydatków poniesionych przez PAP w związku z fizyczną przeprowadzką (np. transport</p>	<p>Nie przewiduje się pomocy dla pokrycia kosztów przeprowadzki i innych podobnych kosztów wynikających z konieczności przeniesienia się na nowe miejsce przez obywateli i przedsiębiorstwa.</p>	<p>W celu pokrycia kosztów przeprowadzki i innych podobnych kosztów możliwe jest zastosowanie ogólnych mechanizmów z Kodeksu Cywilnego dla osiągnięcia celów</p>

³ W uwarunkowaniach polskiej gospodarki rozumiany jako przychód.

OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
<p>materiałów) i udzielenia pomocy w związku z realizacją przesiedlenia.</p>	<p>(zgodnie z Art. 21 ust. 8 specustawy)</p> <p>Jeżeli decyzja PNRI dotyczy nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym albo budynkiem, w którym został wyodrębniony lokal mieszkalny, wysokość odszkodowania, przysługującego dotychczasowemu właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu zamieszkałemu w tym budynku albo lokalu, powiększa się o kwotę 10 000 zł w odniesieniu do tej nieruchomości.</p>	<p>określonych w OP 4.12.</p>
<p>Wyплата odszkodowania powinna nastąpić przed fizycznym zajęciem terenu na potrzeby realizacji inwestycji.</p>	<p>Specustawa przeciwpowodziowa pozwala na zajęcie terenu i rozpoczęcie robót, zanim nastąpi wypłata odszkodowania.</p> <p>W Polsce wypłata odszkodowania za przejęte nieruchomości jest oddzielona od możliwości rozpoczęcia realizacji robót.</p>	<p>We wszystkich przypadkach warunkiem rozpoczęcia robót jest otrzymanie potwierdzenia, że osoba dotknięta skutkami realizacji Projektu została poinformowana z wyprzedzeniem o rozpoczęciu robót, wynagrodzenie zostało wypłacone i otrzymano zgodę na wejście w teren.</p> <p>Wyjątkami są sytuacje, gdzie wszczęte zostało postępowanie odwoławcze z uwagi na niepowodzenie negocjacji, nieobecność właścicieli lub brak możliwości ich ustalenia.</p> <p>Jedynie wyjątki to: gdy negocjacje z PAP nie powiodły się i sprawa toczy się przed sądem, toczą się sprawy spadkowe, nie można ustalić właściciela nieruchomości lub przypadki, gdy właścicielem jest Skarb Państwa. Wówczas zgodnie z polskim prawem, kwota odszkodowania zostaje zdeponowana na koncie depozytowym i jest dostępna PAP po wyroku sądowym lub po odnalezieniu właściciela.</p> <p>W celu minimalizacji ryzyka rozpoczęcia robót przed skompensowaniem strat zajęcia nieruchomości powinny być zaplanowane i przeprowadzone z wyprzedzeniem przed rozpoczęciem robót.</p>
<p>Kompensacja za utratę dóbr jest oparta na ich</p>	<p>Standardowe metody wyceny mogą skutkować zaniżaniem wartości</p>	<p>Wycena nieruchomości zostanie powierzona niezależnemu</p>

OP 4.12	Prawo polskie	Instrumenty korygujące
wartości rynkowej powiększonej o wszelkie koszty transakcyjne (np. podatki, opłaty) i powinna ona być wystarczająca dla efektywnego odtworzenia utraconych dóbr (wartość odtworzeniowa)	nieruchomości w porównaniu do cen podobnych nieruchomości na rynku lokalnym.	i doświadczonemu rzeczoznawcy majątkowemu. Opinia rzeczoznawcy majątkowego powinna zostać zweryfikowana przez JRP. Wyłączony powinien otrzymać wystarczającą ilość czasu na zapoznanie się z wyciągiem z operatu szacunkowego rzeczoznawcy majątkowego. W razie wątpliwości co do wystarczalności należnej kwoty odszkodowania, wyceny wartości nieruchomości powinien dokonać niezależny rzeczoznawca majątkowy w postępowaniu przed wojewodą. We wszystkich przypadkach wycena musi wskazywać na wartość odtworzeniową.
Wymagane jest przygotowanie studium socjo-ekonomicznego, Planu Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń, monitoring środków kompensujących, przesiedleń, środków mających na celu odtworzenie poziomu jakości życia, a także ewaluacja efektywności wszystkich ww. środków.	Przepisy prawa polskiego nie przewidują obowiązku przygotowania studium socjo-ekonomicznego i sporządzenia Planu Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń jako takiego. Brak jest obowiązku monitorowania i ewaluacji ich wdrażania.	Studia socjo-ekonomiczne oraz Plany Pozyskiwania Nieruchomości i Przesiedleń są przygotowywane zgodnie z Ramowym Planem PNiP, OP 4.12 i dobrymi praktykami.

6.5 ZASADY WYCENY⁴

Dotychczasowemu właścicielowi albo użytkownikowi wieczystemu nieruchomości lub jej części, będącej częścią inwestycji przeciwpowodziowej, niezbędnej do realizacji Zadania, przysługuje odszkodowanie z tytułu przeniesienia na rzecz Skarbu Państwa prawa własności tej nieruchomości.

We wszystkich przypadkach odszkodowanie musi odpowiadać **wartości odtworzeniowej** nieruchomości co oznacza wartość rynkową nieruchomości i dóbr z nią związanych (np. nasadzenia lub inne elementy) powiększonej o koszty transakcyjne niezbędne dla odtworzenia takie, jak podatki czy opłaty. Kompensacja jest określana na podstawie

⁴ Treść rozdziału zgodna z LARPF

wyceny dokonywanej przez rzeczoznawcę, a jeśli to konieczne przez zespół rzeczoznawców (np. zawierający biegłego z zakresu rolnictwa).

Zgodnie z OP 4.12 „wartość odtworzeniowa” w odniesieniu do nieruchomości i obiektów została zdefiniowana jak następuje:

- a) dla gruntów rolnych jest to wartość rynkowa gruntów sprzed inwestycji albo sprzed przemieszczenia; którakolwiek z tych wartości jest wyższa, odpowiadająca rynkowej wartości ziemi o porównywalnym potencjale produkcyjnym lub użytkowaniu zlokalizowanej w pobliżu gruntu zajętego pod Zadanie wraz z kosztem przygotowania tego gruntu do pełnienia funkcji podobnej do funkcji pełnionej przez grunt zajęty pod realizację Kontraktu, wraz z kosztami transakcyjnymi;
- b) dla nieruchomości na obszarach miejskich to wartość rynkowa sprzed przemieszczenia odpowiadająca wartości ziemi o porównywalnym rozmiarze i użytkowaniu, zaopatrzonej w podobny albo lepszy dostęp do infrastruktury i usług oraz zlokalizowanej w pobliżu zajętej nieruchomości, wraz z kosztami transakcyjnymi;
- c) dla domów i obiektów to wartość rynkowa materiałów do wbudowania w nowe domy i obiekty zastępujące domy i obiekty dotknięte skutkami realizacji inwestycji, w ilości i jakości podobnej albo lepszej od tej, która została wbudowana w domy i obiekty wyłączone lub częściowo dotknięte skutkami realizacji inwestycji, wraz z kosztami transportu materiałów na miejsce budowy, wynagrodzeniami dla robotników budowlanych oraz kosztami transakcyjnymi, opłatami i podatkami związanymi z realizacją nowych obiektów.

W odniesieniu do nieruchomości wyłączonych na potrzeby realizacji Zadania zastosowanie znajdują zasady wskazane powyżej w lit. a).

Przy określaniu wartości odtworzeniowej nie jest brana pod uwagę ani deprecjacja majątku i wartości ocalałych materiałów, ani wartość korzyści płynących z Projektu, a potrąconych z wyceny majątku dotkniętego skutkami realizacji Zadania. Tam, gdzie przepisy polskie nie uwzględniają konieczności kompensacji odpowiadającej wartości odtworzeniowej, kompensacja jest wspierana przez środki dodatkowe takie jak wsparcie w okresie przejściowym po przesiedleniu, stanowiącym rozsądny czas konieczny dla odtworzenia jakości życia (w tym źródeł utrzymania), itp.

Odszkodowanie przysługuje w wysokości uzgodnionej między PGW WP RZGW, a dotychczasowym właścicielem, użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe do nieruchomości, od Skarbu Państwa.

Wysokość odszkodowania ustalona w dniu wydania PNRI podlega waloryzacji na dzień wypłaty, według zasad obowiązujących w przypadku zwrotu wyłączonych nieruchomości.

UWAGA:

Metody wyceny definiuje Rozporządzenie w sprawie wyceny, w nim zawarte są szczegóły dotyczące metod i technik szacowania wartości odszkodowania.

6.5.1 Wycena nieruchomości⁵

---

⁵ Treść rozdziału zgodna z LARPF

Podstawę ustalenia wysokości odszkodowania stanowi wartość rynkowa nieruchomości. Przy określaniu wartości rynkowej nieruchomości uwzględnia się w szczególności jej rodzaj, położenie, sposób użytkowania, przeznaczenie, stopień wyposażenia w urządzenia infrastruktury technicznej, stan nieruchomości oraz aktualnie kształtujące się ceny w obrocie nieruchomościami. Wartość rynkową nieruchomości określa się według aktualnego sposobu jej użytkowania, jeżeli przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem Kontraktu nie powoduje zwiększenia jej wartości. W przypadku, gdy dane z lokalnego lub regionalnego rynku nieruchomości pozwalają na określenie wartości rynkowej nieruchomości, rzeczoznawca majątkowy określa tę wartość stosując jedno z podejść rynkowych, tj. podejście porównawcze, dochodowe lub mieszane. Jeżeli przeznaczenie nieruchomości, zgodne z celem wyłączenia, powoduje zwiększenie jej wartości, wartość nieruchomości dla celów odszkodowania określa się według alternatywnego sposobu użytkowania wynikającego z tego przeznaczenia. W przypadku, gdy dane z lokalnego lub regionalnego rynku nieruchomości są niewystarczające do określenia wartości rynkowej nieruchomości, rzeczoznawca majątkowy określa wartość odtworzeniową nieruchomości stosując podejście kosztowe.

Jeżeli dotychczasowy właściciel albo użytkownik wieczysty nieruchomości objętej PNRI, wyda tę nieruchomość lub wyda nieruchomość i opróżni lokal oraz inne pomieszczenia nie później niż w terminie 30 dni od dnia, w którym PNRI stała się ostateczna, wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5 % wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

6.5.2 Wycena nasadzeń i zasiewów⁶

Przy określaniu wartości drzewostanu leśnego albo zadrzewień, jeżeli w drzewostanie znajdują się materiały użytkowe, szacuje się wartość drewna znajdującego się w tym drzewostanie. Jeżeli w drzewostanie nie występuje materiał użytkowy lub wartość drewna, które może być pozyskane, jest niższa od kosztów zalesienia i pielęgnacji drzewostanu, szacuje się koszty zalesienia oraz koszty pielęgnacji drzewostanu do dnia wyłączenia.

Przy określaniu wartości plantacji kultur wieloletnich szacuje się koszty założenia plantacji i jej pielęgnacji do czasu pierwszych zbiorów oraz wartość utraconych pożytków w okresie od dnia wyłączenia do dnia zakończenia pełnego plonowania. Sumę kosztów i wartość utraconych pożytków zmniejsza się o sumę rocznych odpisów amortyzacyjnych, wynikającą z okresu wykorzystania plantacji od pierwszego roku plonowania do dnia wyłączenia. Przy określaniu wartości zasiewów, upraw i innych zbiorów jednorocznych szacuje się wartość przewidywanych plonów według cen kształtujących się w obrocie rynkowym, zmniejszając ją o wartość nakładów koniecznych w związku ze zbiorem tych plonów.

Przy określaniu wartości zasiewów, upraw i innych zbiorów jednorocznych szacuje się wartość przewidywanych plonów według cen kształtujących się w obrocie rynkowym, zmniejszając ją o wartość nakładów koniecznych w związku ze zbiorem tych plonów.

---

⁶ Treść rozdziału zgodna z LARPF

6.5.3 Metodyka wyceny obiektów budowlanych⁷

Dla określenia wartości obiektów budowlanych stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności można stosować podejście kosztowe, metodę kosztów odtworzenia, technikę wskaźnikową.

Podejście kosztowe polega na określaniu wartości nieruchomości przy założeniu, że wartość ta odpowiada kosztom jej odtworzenia (zastąpienia).

Za wartość części składowych gruntu przyjmuje się kwotę równą kosztom ich odtworzenia lub kosztom ich zastąpienia.

Istotą podejścia kosztowego jest przyjęcie założenia, że nabywca nieruchomości nie będzie skłonny zapłacić za nieruchomość więcej niż wyniosą koszty wzniesienia nieruchomości w takiej samej technologii lub funkcji, w tym samym miejscu.

Konsekwencją przyjęcia takiego założenia jest wyróżnienie dwóch rodzajów kosztów:

- kosztu odtworzenia
- kosztu zastąpienia.

Dla zastosowania metody kosztów odtworzenia niezbędne jest dysponowanie danymi technicznymi o wycenianych obiektach budowlanych, danymi o cenach materiałów i robót budowlanych.

Koszt odtworzenia oznacza koszt zbudowania obiektu identycznego (dokładnej kopii) z obiektem będącym przedmiotem wyceny. Przy określaniu wartości rzeczoznawca majątkowy uwzględnia taki sam projekt, wyposażenie, jakość prac budowlanych i uwzględnia w kalkulacji kosztów zarówno wszystkie wady, braki, jak i zbędne elementy wyposażenia lub konstrukcji czy też materiały wychodzące już z użycia. Do kosztów odtworzenia zalicza się również koszty wybudowania urządzeń towarzyszących ściśle związanych z obiektem wycenianym, przygotowanie i uporządkowanie terenu oraz koszty opracowania dokumentacji projektowej i nadzoru budowlanego. Określając koszt odtworzenia obiektu należy zatem podać aktualne na dzień wyceny koszty wybudowania jego repliki. Jedynie w przypadku, gdy materiały, z których zbudowano obiekt dzisiaj są już niedostępne na rynku, przy określaniu wartości należy przyjmować ceny materiałów najbardziej zbliżonych do materiałów użytych.

6.6 PROCEDURY SPECJALNE

6.6.1 Wypłata odszkodowań za trwałe ograniczenia

Zgodnie ze specustawą przeciwpowodziową w PNRI wskazuje się również nieruchomości lub ich części będące częścią inwestycji, niezbędne do jej funkcjonowania, ale które nie stają się własnością Skarbu Państwa, lecz wobec których trwałe ogranicza się sposób korzystania (dalej: TO). Inna kategoria ograniczeń TO wynikających z PNRI uwzględnia obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszary potencjalnego zagrożenia powodzią lub szczególnego zagrożenia powodzią, o ile zostały wyznaczone (art. 9 pkt. 8f specustawy przeciwpowodziowej). Nieruchomości takie nie podlegają stałej zmianie sposobu

---

⁷ Treść rozdziału zgodna z LARPF

zagospodarowania i zasadniczo mogą być wykorzystywane przez właściciela (użytkownika wieczystego) podobnie jak przed realizacją inwestycji, lecz po wykonaniu zadania inwestycyjnego, już zawsze z pewnymi ograniczeniami funkcjonalnymi.

Ograniczenia te i niedogodności z nimi związane, ograniczenia potencjału ekonomicznego i rynkowego nieruchomości (np. zakaz zabudowy, zakaz sadzenia drzew, prowadzenia działalności rolniczej itp.) wpływają ujemnie na wartość rynkową nieruchomości i muszą być rekompensowane słusznym odszkodowaniem. W skrajnym przypadku utraty przydatności nieruchomości dla właściciela (użytkownika wieczystego) może on (art. 22 ust 2 specustawy przeciwpowodziowej) domagać się na drodze cywilnej jej wykupu. W przypadku nieskorzystania z tej drogi, pozostaje droga administracyjna ustalająca stosowne odszkodowanie.

Specustawa przeciwpowodziowa nie definiuje na czym polega trwałe ograniczenie sposobu korzystania (TO) i nie wskazuje organu administracji właściwego rzeczowo do określenia w trybie administracyjnym odszkodowania z tego tytułu. Stan taki, tj. brak wyraźnego przepisu prawa wskazującego właściwość rzeczową (kompetencje) organu, spowodowany jest ewidentną luką prawną i upoważnia do zastosowania w postępowaniu administracyjnym analogii iuris (specustawa drogowa - ZRID) odniesionej do Postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 listopada 2012 r. (I OW 142/12). Sąd, wskazując Wojewodę jako organ właściwy, jednoznacznie stwierdza że [cyt.] „*Organem właściwym do ustalenia odszkodowania jest organ, który wydał decyzję o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej... Nie sposób bowiem przyjąć, aby ustawodawca rozdzielił kompetencje do ustalania odszkodowania za skutki tej samej decyzji w zależności od przedmiotu tego odszkodowania*”.

W rezultacie, w odniesieniu do ustalenia odszkodowania z tytułu ustanowienia TO właściwy będzie Wojewoda, zaś samo odszkodowanie ustalone będzie na zasadach określonych w niniejszym PPNiP. Należy jednak wskazać, że w ramach Zadania nie przewiduje się TO i Wojewoda Podkarpacki takich ograniczeń nie nałoży.

Jeśli natomiast chodzi o potencjalne zajęcia czasowe, których dokładnej skali nie można określić na obecnym etapie zaawansowania Zadania, to za zajęcia te odpowiedzialny jest Wykonawca. Wykonawca będzie zawierał z właścicielami dobrowolne porozumienia, w których określone zostaną zasady czasowego udostępnienia na potrzeby realizacji inwestycji. W każdym wypadku PAP zostaną skutecznie poinformowani przez Konsultanta w sposób uzgodniony z PGW WP RZGW o planowanej inwestycji oraz o przysługujących im uprawnieniach.

W każdym wypadku właściciele albo użytkownicy wieczystości nieruchomości lub pozostałe uprawnione podmioty, którym przysługuje do nich tytuł prawny zostaną skutecznie poinformowani o planowanym Kontrakcie oraz o przysługujących im uprawnieniach.

6.6.2 Deponowanie środków finansowych na rachunku sądowym w przypadku braku możliwości wypłaty należnego odszkodowania

Na podstawie art. 133 UGN Inwestor składa kwotę odszkodowania do depozytu sądowego zgodnie z decyzją Wojewody zobowiązującą Inwestora do wpłaty odszkodowania do depozytu, co jest równoznaczne ze spełnieniem świadczenia. Ma to miejsce wyłącznie w dwóch przypadkach: gdy osoba uprawniona odmawia przyjęcia odszkodowania albo jego

wpłata natrafia na trudne do przewyciężenia przeszkody (brak zdolności do czynności prawnych wierzyciela, jego dłuższa nieobecność w kraju przy braku ustanowienia pełnomocnika, klęski żywiołowe, stan wojenny) oraz gdy odszkodowanie za wywłaszczenie dotyczy nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym (Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie 2005-02-25, sygn. akt II SA/Lu 884/04).

Złożenie do depozytu sądowego ma takie same skutki jak spełnienie świadczenia i zobowiązuje wierzyciela do zwrotu dłużnikowi kosztów złożenia.

W przypadku ewentualnego oddalenia wniosku przez Sąd opłata nie będzie podlegać zwrotowi, a dodatkowo jeżeli wierzyciel (jako uczestnik postępowania) będzie zastępowany przez radcę prawnego lub adwokata, sąd może nakazać zapłatę kwoty w wysokości 120 zł tytułem wynagrodzenia za zastępstwo.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA:

KROKI	DZIAŁANIA DO PODJĘCIA	TAK	NIE	UWAGI
Krok 1	Wydanie przez Wojewodę decyzji o ustaleniu odszkodowania zobowiązująca do wpłaty odszkodowania do depozytu sądowego	Krok 2	Niepodejmowanie działań	
Krok 2	Złożenie wniosku o złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego	Krok 3 lub Krok 4	-	
Krok 3	Przyjęcie wniosku przez Sąd	Krok 5		
Krok 4	Oddalenie wniosku przez Sąd	Zażalenie		
Krok 5	Wpłata środków na wskazane przez Sąd konto depozytowe			Dzięki temu, iż podstawą wpłaty środków do depozytu jest decyzja Wojewody – wpłata środków na konto następuje już w chwili złożenia wniosku do sądu zgodnie z regulacją art. 6932 §2 i §3 Kodeksu postępowania cywilnego
Krok 6	Postępowanie o wydanie depozytu			
Krok 7	Wpłata środków na wskazane konto wierzyciela			

7. BADANIA SOCJOEKONOMICZNE

7.1 ŹRÓDŁA I METODYKA

Badanie socjoekonomiczne zostało przeprowadzone przez zespół ds. obsługi prawnej i komunikacji społecznej, umiejscowiony w strukturze Konsultanta odpowiedzialnego za sporządzenie niniejszego PPNiP. Badanie socjoekonomiczne z uwagi na zidentyfikowany już wstępnie stosunkowo niewielki wpływ planowanego Zadania na PAP przeprowadzono w oparciu o profilowanie społeczne.

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanym w niniejszej analizie są wyniki badań terenowych wśród przedstawicieli gospodarstw domowych posiadających nieruchomości znajdujące się na terenie przeznaczonym pod inwestycję i zakwalifikowanych do badań ze względu na potencjalną możliwość istotnego oddziaływania. Badanie realizowane było metodą standaryzowanych wywiadów kwestionariuszowych, w oparciu o ankiety przygotowane zgodnie z wytycznymi Ramowego dokumentu dotyczącego Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości dla POPDOW z kwietnia 2015 roku dostępnego pod adresem:

http://www.odrapcu.pl/doc/OVFMP/Ramowy_dokument_dotyczacy_Przesiedlen_i_Pozyskiwania_Nieruchomosci.pdf.

Jako dodatkowe źródło informacji wykorzystane zostały księgi wieczyste, wypisy z rejestru gruntów oraz mapy podziału nieruchomości przeznaczonych do realizacji Zadania i informacje z Geoportalu oraz Internetu. Ich zastosowanie miało dwójaki charakter – po pierwsze posłużyły one do identyfikacji gospodarstw domowych objętych procedurą wywłaszczeniową, po drugie posłużyły one jako źródło informacji na temat charakteru objętych procedurą wywłaszczenia działek oraz możliwych sposobów ich wykorzystania, jak również weryfikacji zebranych w wywiadach informacji. Istotnym źródłem danych była również wizja terenowa przeprowadzona w dniu 23.01.2018 r.

Do badań ankietowych, spośród wszystkich właścicieli nieruchomości wybrano tych, dla których oddziaływanie realizowanej inwestycji może być istotne. Czyli tych właścicieli nieruchomości, którzy w obszarze zajęć stałych posiadają jedną lub więcej nieruchomości i przejęciu na rzecz Skarbu Państwa podlega powyżej 10 % jej/ich całkowitej, początkowej powierzchni. Takie kryterium wyboru gospodarstw przyjęto w oparciu o kryterium wynikające z polityki Banku Światowego OP 4.12.

Z puli gospodarstw do przeprowadzenia ankiet usunięto również przypadki, gdy przejęciu na rzecz Skarbu Państwa podlega niewielki areal działek, które zostały już wydzielone kilkakilkanaście lat temu i na których urządzona została droga serwisowa do obsługi wału. Powierzchnie te nie sposób uznać za generujące jakkolwiek przychód stanowiący możliwość zapewnienia egzystencji gospodarstwa domowego. Dzięki realizacji Inwestycji uregulowane zostaną zaszczości i PAP otrzymają za te fragmenty stosowne odszkodowanie.

7.2 WNIOSKI

Przeprowadzone analizy wykazały, że nie wystąpią przemieszczenia ekonomiczne i przesiedlenia fizyczne, a koszty społeczno-ekonomiczne samego Kontraktu nie będą

znaczne. W związku z tym uznano, że wystarczającą formą odszkodowania będzie odszkodowanie w formie pieniężnej.

W trakcie badań ankietowych odnotowano powtarzające się, a jednocześnie istotne z punktu widzenia procesu inwestycyjnego kwestie, które omówione zostały poniżej.

Obszar objęty inwestycją zamieszkiwany jest przez rodziny, które w większości prowadzą działalność rolniczą jako jedno z ubocznych, mniej istotnych źródeł przychodu. Wśród 22 skutecznie przeprowadzonych wywiadów zidentyfikowano tylko 4 gospodarstwa rolne będące podstawą egzystencji całych rodzin. We wszystkich 4 przypadkach przejmowane na rzecz Skarbu Państwa części nieruchomości nie wywołują skutków, które będą negatywnie oddziaływały na sytuację ekonomiczną gospodarstw domowych. W każdym przypadku również te osoby zadeklarowały zainteresowanie wypłaty odszkodowania w pieniądzu, a nie jako ekwiwalentnego skompensowania oddziaływania w formie „ziemia za ziemię”.

W pozostałych przypadkach mamy raczej do czynienia z sytuacjami, iż rolnictwo jest w rodzinach spuścizną po starszym pokoleniu, które w ten sposób zarobkowało na życie i pozostawiło dzieciom ziemię przepisując ją aktami notarialnymi. Grupa ta jest już nieaktywna zawodowo przebywa na rencie lub emeryturze. Obecnie pokolenie, które jest w wieku produkcyjnym w znacznej części jest zatrudnione poza gospodarstwem rolnym. Głównym, największym pracodawcą w tym rejonie jest zakład przemysłowy Federal-Mogul Gorzyce Sp. z o.o. Nieraz są to 2 lub 3 osoby tworzące dane gospodarstwo domowe.

Powyższe analizy prowadzą do potwierdzenia oczekiwania PAP, aby wypłaty odszkodowania następowały w pieniądzu, spora część osób chce docelowo całkowicie zrezygnować z prowadzenia gospodarstwa rolnego, stąd pojawiły się w trakcie wywiadów pytania o wykup resztówek. W chwili obecnej o kwestię tą zapytało tylko 2 respondentów, natomiast po rozesłaniu broszur informacyjnych można się spodziewać większej ilości wniosków, które zostaną złożone po wydaniu decyzji o pozwoleniu na realizację.

Stosunkowo niewielkie koszty społeczno-ekonomiczne Kontraktu są też konsekwencją faktu, że na przeznaczonym pod nią obszarze brak jest jakichkolwiek instytucji użyteczności publicznej, takich, jak: szkoły, urzędy, zakłady pracy czy kościoły lub siedziby innych związków wyznaniowych, co oznacza, że procedura wywłaszczeniowa jedynie w niewielki sposób dotknie osoby niebędące posiadaczami nieruchomości nią objętych.

Pełny zakres informacji tj. danych socjoekonomicznych dla obszaru Inwestycji oraz szczegółowe omówienie wyników ankiet zamieszczone zostało w załączniku nr 5 do niniejszego PPNiP.

8. RÓWNOŚĆ PŁCI

W Polsce obowiązuje prawny zakaz dyskryminacji, który wyrażony jest w Konstytucji z 1997 roku. Artykuł 32 stanowi, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiejkolwiek przyczyny. Dyskryminacja kobiet oznacza wszelkie zróżnicowanie, wyłączenie lub ograniczenie ze względu na płeć, które powoduje lub ma na celu uszczuplenie albo uniemożliwienie kobietom, niezależnie od ich stanu cywilnego, przyznania, realizacji bądź korzystania na równi z mężczyznami z praw człowieka, podstawowych wolności w dziedzinach życia politycznego, gospodarczego, społecznego, kulturalnego, obywatelskiego i innych (art. 1 Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z 1979 r.).

Polska, chcąc być członkiem Unii Europejskiej musiała dostosować swoje prawodawstwo do regulacji obowiązujących w UE również w zakresie zasady równości płci. Zaowocowało to głównie zmianami w kodeksie pracy, ale także zmianą podejścia polityków i administracji publicznej do tego tematu.

Zgodnie ze Wskaźnikiem Rozwoju Społecznego (HDI) Programu Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) za 2012 r. Polska jest wśród krajów o bardzo wysokim wskaźniku rozwoju społecznego. Zajmuje 39 miejsce w rankingu na 187 krajów, czyli powyżej średniej państw z regionu działalności EBOR i na zbliżonym poziomie do średniej dla krajów Europy Środkowej i państw bałtyckich. Wskaźnik Rozwoju Społecznego obejmuje trzy elementy: zdrowie, edukację i standard życia. Pod względem wskaźnika nierówności płci UNDP (Gender Inequality Index – GII) Polska zajmuje jeszcze wyższe miejsce i jest na 24 miejscu w światowym rankingu. Wskaźnik nierówności płci to miernik, który odzwierciedla utratę możliwości rozwoju na obszarze danego kraju spowodowaną nierównym traktowaniem płci i obejmuje trzy elementy podlegające ocenie: zdrowie reprodukcyjne, zwiększenie uprawnień oraz uczestnictwo w rynku pracy.

Jeżeli chodzi o udział kobiet w życiu publicznym to ich udział w składzie organów publicznych pochodzących z wyboru jest niewielki. Wskazuje się tutaj m.in. na niski odsetek kobiet zasiadających w Sejmie, a także w Senacie. Podobne negatywne tendencje charakteryzują inne organy pochodzące z wyboru: rady gmin, rady powiatów, czy sejmiki województw (kobiety stanowią około 1/4 wszystkich radnych). Warto podkreślić również zauważalny od lat niewielki odsetek kobiet wśród wójtów, burmistrzów czy prezydentów miast. Natomiast uwagę zwraca postępująca demaskulinizacja funkcji sołtysa, która to funkcja jest jedną z istotniejszych w kontekście aktywności obywatelskiej i budowania kapitału społecznego. Doświadczenia wskazują również, że kobiety są równoprawnymi uczestniczkami prowadzonych konsultacji społecznych, a często ich zaangażowanie i aktywność lokalna powodują, że w konsultacjach tych odgrywają wiodącą rolę. Na zakończenie należy wskazać, że w celu promocji kobiet i zwiększenia ich reprezentacji w gremiach decyzyjnych i zarządzaniu w biznesie, podejmowane są liczne inicjatywy obywatelskie, deklaracje partii politycznych, popularyzuje się przykłady innych krajów, Komisja Europejska z urzędu podejmuje własne inicjatywy, itp. co powinno przełożyć się na poprawę równouprawnienia kobiet i mężczyzn w sferach uczestnictwa w rynku pracy czy gremiach decyzyjnych. Analiza wyników badań za ostatnie 10 lat wskazuje zresztą na stopniowy postęp w tej dziedzinie.

9. KRYTERIA KWALIFIKOWALNOŚCI I KATALOG OSÓB UPRAWNIONYCH

Biorąc pod uwagę wielkość i skalę Kontraktu, jaką jest rozbudowa istniejącego już wału i przebudowa towarzyszących mu budowli ochrony przeciwpowodziowej nie przewiduje się, aby realizacja Kontraktu spowodowała znaczące negatywne oddziaływania społeczne.

Niezależnie od powyższego priorytetowym celem wszystkich instytucji zaangażowanych w rozbudowę i eksploatację wału powinno być uzyskanie konsensusu ze społeczeństwem.

Osiągnięcie tego celu możliwe jest poprzez:

- prowadzenie polityki konsultacji i dialogu z mieszkańcami,
- szczegółowe zidentyfikowanie i zinventaryzowanie problemów, które mogą wystąpić w trakcie rozbudowy i eksploatacji wału.

Na podstawie dokonanych analiz można wskazać grupy społeczne i problemy wynikające z położenia nieruchomości w pobliżu wałów.

Grupy osób objęte realizacją projektu (PAP) zidentyfikowane w obszarze realizacji Kontraktu na roboty 3D.1 i zakwalifikowane do rekompensaty oddziaływań wynikających z jego realizacji:

- właściciele i współwłaściciele nieruchomości objętych Kontraktem,
- najemcy, dzierżawcy,
- posiadacze samoistni, którzy bez tytułu prawnego uprawiają ziemię i czerpią korzyści z plonów zbieranych na tych gruntach.

PAP będą uprawnione do uzyskania rekompensaty za następujące kategorie oddziaływań/strat:

- odszkodowanie za utracone prawo własności za nieruchomości objęte zajęciem stałym – przewiduje się wypłatę odszkodowania w formie pieniężnej w wysokości odtworzeniowej wartości wyłączonej nieruchomości. Nie przewiduje się zamiany „ziemia za ziemię” ze względu na fakt, iż zajęcia stałe na nieruchomościach osób fizycznych nie wpływają na utratę „miejsca zamieszkania i źródła utrzymania”, wyłączeniu podlegały niewielkie fragmenty nieruchomości, ponadto w trakcie wywiadów PAP deklarowali, iż są zainteresowani wypłatą pieniężną, a dodatkowo Inwestor nie dysponuje odpowiednim gruntem w obszarze realizacji Inwestycji. Na dzień opracowania niniejszego PPNiP nie zidentyfikowano żadnych użytkowników wieczystych nieruchomości.
- odszkodowanie za utracone prawa (np. dzierżawa, najem itp.) do nieruchomości objętej zajęciem stałym. Dla PAP nie będących właścicielami, ale posiadających tytuł prawny do nieruchomości (np. najemcy, dzierżawcy) otrzymają odszkodowanie w formie pieniężnej odpowiadające wartości wyłączonych praw.
- odszkodowanie za budowle i struktury mieszkalne i niemieszkalne – PAP otrzymają odszkodowania w formie pieniężnej za trwałą utratę takiego elementu infrastruktury.

- odszkodowanie za utracone składniki roślinne (nasadzenia, drzewa itp.). Utrata nasadzeń zostanie zrekompenrowana w formie pieniężnej, przy uwzględnieniu kosztów założenia i pielęgnacji nasadzeń, a także wartości utraconych pożytków w okresie od dnia wyłączenia do dnia zakończenia pełnego plonowania, w przypadku drzew na podstawie oszacowania wartości drewna, które może być pozyskane. Do odszkodowania za te elementy składowe gruntu uprawnieni są tak osoby posiadające tytuł prawny do nieruchomości, jak i posiadacze samoistni. Elementy te będą wycenione w operatach szacunkowych, które przygotowują niezależni rzeczoznawcy majątkowi.

- odszkodowanie za trwałe ograniczenie w korzystaniu z nieruchomości (jeżeli jakiegokolwiek wystąpi) zostanie wypłacone na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez rzeczoznawcę majątkowego przed rozpoczęciem robót budowlanych;

- odszkodowania za zajęcia czasowe pozostają poza obszarem działania PGW WP RZGW (będą realizowane przez Wykonawcę), ale jak to wskazano powyżej zgodnie z zapisami PPNiP. Jakkolwiek, PGW WP RZGW będzie odpowiedzialny za zapewnienie, że Wykonawca realizuje te zapisy.

Wszystkie przypadki (nieruchomości), w których zidentyfikowano brak tytułu prawnego, bądź nieuregulowane stany prawne będą skierowane do Wojewody Podkarpackiego w celu ustalenia należnego odszkodowania przez ten Organ.

Nie zidentyfikowano grup wrażliwych, które wymagałyby szczególnej pomocy ze strony PGW WP RZGW.

Dodatkowe uprawnienia ze wskazaniem grupy społecznej oraz z podaniem działań minimalizujących i zaoferowanej pomocy wskazano w poniższej tabeli.

Tabela 1. Grupy społeczne (PAP), oddziaływania wynikające z realizacji Kontraktu oraz kompensaty/oferowana pomoc.

Oddziaływani a /straty	Określenie PAP	Kompensata
Trwała utrata nieruchomości	Właściciele, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • odszkodowanie pieniężne, • pokrycie wszelkich kosztów transakcyjnych
	Użytkownicy nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za utratę praw do nieruchomości, • pomoc we wzięciu w użytkowanie podobnej nieruchomości.
	Najemcy, dzierżawcy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensacja pieniężna za straty poniesione w związku z wygaśnięciem umowy, • pokrycie kosztów transakcyjnych

Oddziaływani a /straty	Określenie PAP	Kompensata
	Nielegalnie władający nieruchomością (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • brak odszkodowania za utratę nieruchomości • wsparcie w uzyskaniu odpowiedniej pomocy instytucjonalnej, jeżeli utrata nieruchomości spowoduje utratę przychodu (konieczność dodatkowego zdiagnozowania i monitorowania takich przypadków)
	Nielegalni posiadacze służebności (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • dla nielegalnych posiadaczy służebności - pomoc w znalezieniu rozwiązania pozwalającego na korzystanie z przedmiotowej nieruchomości.
Trwałe ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości (jeżeli wystąpi)	Właściciele	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna za straty związane z ograniczeniem w korzystaniu z nieruchomości, • pokrycie kosztów transakcyjnych.
Budowle i struktury niemieszkalne (budynki gospodarcze, ogrodzenia, infrastruktura techniczna itp.)	Właściciele, posiadacze samoistni budowli i struktur	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych dóbr, • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
	Użytkownicy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych dóbr, • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
	Nielegalni posiadacze budowli i struktur (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna w wysokości wartości odtworzeniowej utraconych dóbr, • przeniesienie lub rekonstrukcja utraconych dóbr.
Utrata nasadzeń	Właściciele, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji nasadzeń oraz utracone pożytki, • umożliwienie zebrania plonów
	Użytkownicy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji nasadzeń oraz utracone pożytki, • umożliwienie zebrania plonów
	Dzierżawcy, najemcy	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna, uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji nasadzeń oraz utracone pożytki, • umożliwienie zebrania plonów
	Nielegalnie posiadający nieruchomość (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • umożliwienie zebrania plonów

Oddziaływani a /straty	Określenie PAP	Kompensata
Utrata drzew	Właściciele, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> rekompensata pieniężna, w razie potrzeby uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji drzewostanu oraz utracone drzewa i pożytki
	Użytkownicy	<ul style="list-style-type: none"> rekompensata pieniężna, w razie potrzeby uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji drzewostanu oraz utracone drzewa i pożytki
	Dzierżawcy, najemcy	<ul style="list-style-type: none"> rekompensata pieniężna, w razie potrzeby uwzględniająca koszty założenia i pielęgnacji drzewostanu oraz utracone drzewa i pożytki
	Nielegalnie posiadający nieruchomość (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> umożliwienie ścięcia drzew i zabranie drewna
Oddziaływania na przedsiębiorców w i zatrudnienie w związku z zajęciami nieruchomości	Osoby prowadzące 1-osobową działalność gospodarczą (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> rekompensata pieniężna za zysk⁸ utracony przez okres zajęcia nieruchomości, objęcie wsparciem instytucjonalnym dla osób likwidujących działalność. przyznanie odszkodowania w formie „ziemia za ziemię” o warunkach pozwalających na kontynuowanie działalności rolniczej/sadowniczej lub rekompensaty pieniężnej, rekompensata pieniężna pozwalająca na podjęcie działalności rolniczej/sadowniczej na nowej nieruchomości.
	Organizacje pozarządowe (o ile pojawia się)	<ul style="list-style-type: none"> przyznanie rekompensaty pieniężnej, przyznanie rekompensaty pieniężnej w kwocie pozwalającej na podjęcie działalności gospodarczej na nowej nieruchomości.
	Mikroprzedsiębiorcy (zatrudniający do 10 pracowników) (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> przyznanie rekompensaty pieniężnej, rekompensata pieniężna pozwalająca na podjęcie działalności gospodarczej na nowej nieruchomości. rekompensata pieniężna, objęcie wsparciem instytucjonalnym dla osób likwidujących działalność. przyznanie odszkodowania w formie rekompensaty pieniężnej, rekompensata pieniężna pozwalająca na podjęcie działalności rolniczej/sadowniczej na nowej nieruchomości.

⁸ W uwarunkowaniach polskiej gospodarki rozumiany jako przychód.

Oddziaływani a /straty	Określenie PAP	Kompensata
	Mali przedsiębiorcy (zatrudniający od 10 do 50 pracowników) (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna.
	Osoby pracujące na umowy cywilno-prawne (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie przedsiębiorcom odszkodowań pozwalających na utrzymanie jak największej liczby miejsc pracy, • objęcie wsparciem instytucjonalnym i socjalnym dla osób pozostających bez zatrudnienia.
	Osoby pracujące na umowę o pracę	<ul style="list-style-type: none"> • przyznanie przedsiębiorcom odszkodowań pozwalających na utrzymanie jak największej liczby miejsc pracy, • objęcie wsparciem instytucjonalnym i socjalnym dla osób pozostających bez zatrudnienia.
Utrata lub ograniczenie dostępu do infrastruktury społecznej	Wszystkie PAP zamieszkujące na obszarze objętym skutkami realizacji Kontraktu	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzenie infrastruktury społecznej na innym obszarze, • jeżeli odtworzenie infrastruktury na innym obszarze jest niemożliwe albo niezasadne zapewnienie dostępu do istniejącej infrastruktury społecznej.
Mienie gminne	Gmina	<ul style="list-style-type: none"> • tymczasowe zapewnienie miejsc do rekreacji
Czasowe zajęcie nieruchomości (działania do realizacji przez Wykonawcę)	Właściciele, posiadacze samoistni nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzenie lub wymiana zniszczonych obiektów w konsultacji z gminami. • rekompensata pieniężna lub w innej formie uzgodnionej z uprawnionym, • przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego.
	Nielegalnie władający nieruchomością (o ile zostaną zidentyfikowani)	<ul style="list-style-type: none"> • przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego
	Dzierżawcy, użytkownicy nieruchomości	<ul style="list-style-type: none"> • rekompensata pieniężna lub w innej formie uzgodnionej z uprawnionym, • przywrócenie nieruchomości do stanu poprzedniego.

Tabela 2. Zabytki i dobra kultury oraz stanowiska archeologiczne, problemy oraz działania zapobiegające

Zabytki i dobra kultury/ stanowiska archeologiczne	Problemy wynikające z realizacji Kontraktu	Potencjalne skutki realizacji Kontraktu	Działania zapobiegające
Zabytki i dobra kultury ⁹	Brak	Brak	Brak
Zidentyfikowane stanowiska archeologiczne ¹⁰	Brak	Brak	Brak
Stanowiska archeologiczne (natrafienie na nieznane i nierozpoznane dotychczas stanowiska archeologiczne)	Zagrożenie zniszczeniem przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych	Zniszczenie	W przypadku natrafienia na stanowisko niezbędne będzie przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych.

Szczegółowy spis osób objętych oddziaływaniem Projektu został zawarty w Załączniku nr 2 do niniejszego PPNiP (dane osobowe zostały poddane anonimizacji).

10. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Projektując udział społeczeństwa w związku z przygotowaniem i implementacją PPNiP należy mieć na uwadze, iż przygotowanie Zadania jest działaniem rozłożonym w czasie, zatem potrzeby i sytuacja interesariuszy, w szczególności osób podlegających wyłączeniom ulegała będzie zmianom w trakcie realizacji PPNiP. Z tego względu proces konsultacji i udziału społeczeństwa w rozwoju i wdrażaniu PPNiP powinien być traktowany jako jeden ciągły, rozłożony w czasie proces, którego prawidłowa realizacja pozwoli na zminimalizowanie negatywnych skutków inwestycji dla osób nim dotkniętych oraz na minimalizację ryzyk związanych z potencjalnym konfliktem społecznym, przede wszystkim ryzyka zablokowania realizacji Zadania przez PAP.

O planach realizacji Zadania PAP byli informowani poprzez obwieszczenia w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego dla Zadania, które były publikowane przez właściwe do ich wydania organy w sposób przewidziany w obowiązujących w tym zakresie przepisach.

⁹ Informacja z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu, Delegatura w Tamobrzegu (pismo UOZ-T-4.5153.19.2015 z 30.04.2015 r.

¹⁰ Informacja z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu, Delegatura w Tamobrzegu (pismo UOZ-T-4.5153.19.2015 z 30.04.2015 r.

Lokalna społeczność była informowana o planowanym Kontrakcie na etapie prowadzonej procedury administracyjnej związanej z wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w okresie 03.08.2015 – 02.01.2017) w drodze obwieszczeń, zamieszczanych na stronie internetowej organu prowadzącego postępowanie (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie) oraz w sposób zwyczajowo przyjęty, na dostępnych publicznie tablicach ogłoszeń w miejscach, w których Kontrakt będzie realizowany. Od przedmiotowej decyzji nikt się nie odwołał i stała się ostateczna w dniu 08.02.2017 r.

Dodatkowo obwieszczenia wywieszano na stronach internetowych i tablicach ogłoszeń w Podkarpackim Zarządzie Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, Urzędzie Gminy Gorzyce oraz Urzędzie Gminy Zaleszany.

W ten sam sposób społeczność lokalna była informowana na etapie wydawania decyzji pozwolenia wodnoprawnego. Postępowanie to toczyło się w okresie kwiecień – lipiec 2017 roku. Organem prowadzącym postępowanie był w tym przypadku Marszałek Województwa Świętokrzyskiego. Od przedmiotowej decyzji nikt się nie odwołał i uzyskała ona walor ostateczności.

Spółeczność lokalna o planowanym Kontrakcie będzie również informowana w drodze obwieszczeń, zamieszczanych na stronach internetowych Urzędu Wojewódzkiego oraz w sposób zwyczajowo przyjęty, na dostępnych publicznie tablicach ogłoszeń w miejscowościach, w których Zadanie będzie realizowane w trakcie postępowania prowadzonego w sprawie wydania decyzji PNRI. Wojewoda Podkarpacki zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 Specustawy przeciwpowodziowej zawiadomił właścicieli nieruchomości objętych wnioskiem o PNRI o wszczęciu postępowania w sprawie wydania PNRI. Następnie właściciele Ci zgodnie z art. 10 ust. 2 Specustawy przeciwpowodziowej zostaną zawiadomieni przez Wojewodę Podkarpackiego o wydaniu PNRI.

W procesie wstępnej identyfikacji interesariuszy Projektu zidentyfikowano następujące podmioty wywierające wpływ na przygotowanie i realizację PPNiP:

Interesariusz zewnętrzny	Rodzaj wpływu na PPNiP
Minister Inwestycji i Rozwoju	1. Rozpatrzenie odwołania od PNRI 2. Rozpatrzenie odwołania od decyzji ustalającej wysokość odszkodowania
Wojewoda Podkarpacki	1. Wydanie PNRI 2. Wydanie decyzji ustalającej wysokość odszkodowania
Starosta Tarnobrzeski	1. Pomoc w rozpoznaniu potrzeb społeczności lokalnej 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Starosta Stalowowolski	1. Pomoc w rozpoznaniu potrzeb społeczności lokalnej 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Wójt Gminy Gorzyce	1. Reprezentowanie Gminy Gorzyce jako podmiotu podlegającego wyłączeniu 2. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 3. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Wójt Gminy Zaleszany	1. Informowanie PAP o konsultacjach społecznych 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych

Interesariusz zewnętrzny	Rodzaj wpływu na PPNiP
Rada Gminy Gorzyce	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informowanie o konsultacjach społecznych 2. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Sołtys wsi Wrzawy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Informowanie społeczności lokalnej o Projekcie 2. Pomoc w rozwiązywaniu potencjalnych konfliktów pomiędzy Inwestorem a PAP 3. Pomoc w rozpoznaniu potrzeb zainteresowanej społeczności i społeczności lokalnej 4. Reprezentacja społeczności wsi Wrzawy w procesie implementacji PPNiP 5. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Podmioty podlegające wywłaszczeniom	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczestnictwo w inwentaryzacji 2. Określenie potrzeb i strat ponoszonych w związku z planowanym wywłaszczeniem 3. Wybór formy odszkodowania oraz kompensacji 4. Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych
Mieszkańcy wsi Gorzyce i Wrzawy	Bezpośredni udział w konsultacjach społecznych

O planach realizacji Zadania PAP zostali poinformowani na spotkaniu zorganizowanym przez Podkarpacki Zarząd Melioracji i Gospodarki Wodnej, które odbyło się w dniu 16 marca 2016 r. w Domu Kultury we Wrzawach.

W dniu 17 kwietnia 2018 r. o w Remizie Strażackiej we Wrzawach odbyło się kolejne spotkanie otwarte dla wszystkich zainteresowanych, na którym przedstawione zostały informacje o Zadaniu oraz wstępne informacje nt. opracowywanego Projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń. Przedstawiono podstawy prawne i procedurę nabycia nieruchomości, zasady ustalania i wypłaty odszkodowań za nabycie praw do nieruchomości przez Skarb Państwa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i polityką Banku Światowego. Zgromadzeni zostali także poinformowani o przewidzianej przepisami prawa procedurze odwoławczej od decyzji określających wysokość odszkodowania jak również o procedurze składania skarg i wniosków. W sposób szczególny zwrócono zgromadzonym uwagę na konieczność uregulowania stanów prawnych nieruchomości oraz aktualizacji danych adresowych we wszystkich rejestrach. Uczestnicy spotkania mieli możliwość zapoznania się z mapami, na których oznaczone były działki, które zostaną przejęte na rzecz Skarbu Państwa na potrzeby realizacji Zadania. Część zgromadzonych zapoznała się z przedmiotową mapą.

Podczas spotkania udostępniono uczestnikom broszurę zawierającą informacje o celu Zadania, zakresie przewidzianych robót oraz terenie niezbędnym do realizacji Zadania. Broszura zawiera również opis procedury nabycia nieruchomości przez Skarb Państwa i zasady ustalania i wypłaty odszkodowań za nabycie praw do nieruchomości zgodną z obowiązującymi przepisami prawa i polityką Banku Światowego. Broszura zawiera również informacje o zasadach ustalania i wypłaty odszkodowań, zasadach i miejscu składania skarg i wniosków. Broszura ta dodatkowo będzie rozpowszechniona przez sołtysa wsi Wrzawy wśród mieszkańców.

Dodatkowo należy wskazać, że konsultacjom społecznym będzie podlegał Projekt niniejszego dokumentu PPNiP. Procedura konsultacji społecznych przeprowadzona zostanie zgodnie z polityką operacyjną Banku Światowego OP 4.12.

Po opracowaniu projektu dokumentu PPNiP i otrzymaniu zgody Banku na jego upublicznienie, wersja elektroniczna wywieszona zostanie na publicznie dostępnych stronach internetowych, a wersja papierowa wyłożona do wglądu zainteresowanych. Szczegółowe informacje o możliwości zapoznania się z tym dokumentem oraz możliwości wnoszenia wniosków i uwag wraz ze wskazaniem szczegółowych danych do kontaktu (adres e-mail, adres miejsca, w którym można zapoznać się z projektem dokumentu, godziny urzędowania, numer telefonu) podane zostaną do publicznej wiadomości w lokalnej prasie oraz na stronach internetowych podmiotu realizującego Kontrakt na roboty 3D.1 i Konsultanta. Po okresie 14 dni upublicznienia dokumentu zorganizowane zostanie spotkanie dla osób zainteresowanych, na którym odbędzie się prezentacja Kontraktu na roboty 3D.1, a następnie dyskusja dotycząca wszelkich kwestii dotyczących pozyskania nieruchomości niezbędnych do jego realizacji, które będą chcieli omówić PAP.

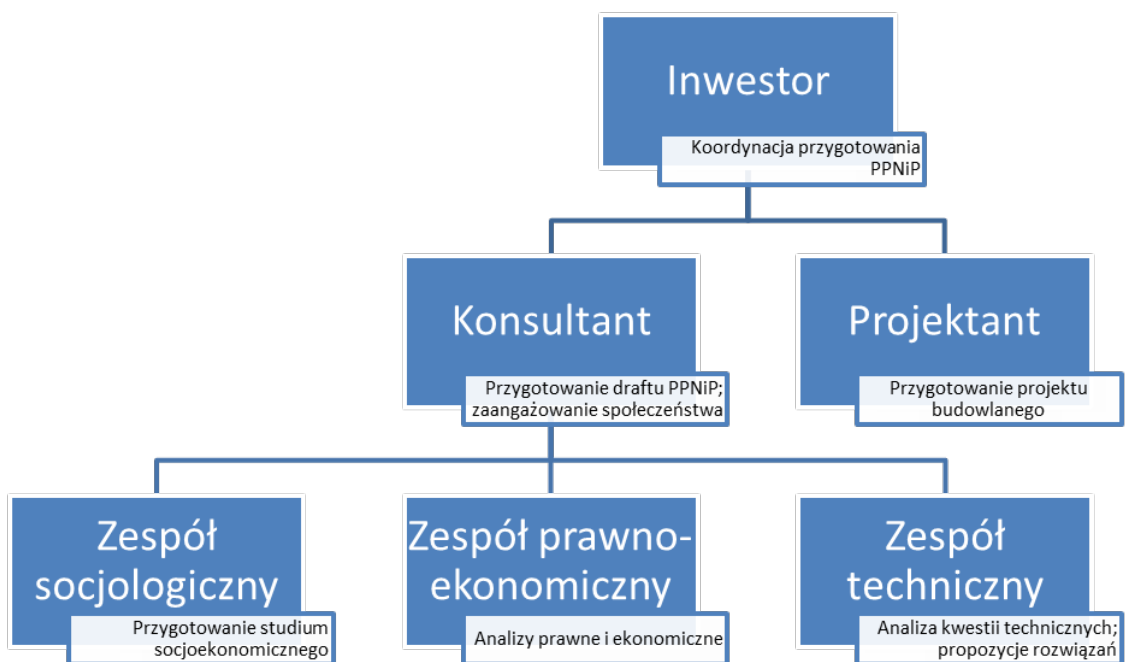
Na spotkaniu tym odczytane zostaną również wszystkie zgłoszone wcześniej (pisemnie, mailowo, telefonicznie, ustnie do protokołu) pytania i uwagi oraz odpowiedzi. W trakcie spotkania zbierane będą również dodatkowe pytania i uwagi uczestników. Jeżeli odpowiedź na nie wymaga czasu, wówczas zapisane zostaną dane kontaktowe osoby i odpowiedź w ciągu 7 dni będzie przesłana mailem lub listownie. Ze spotkania sporządzony zostanie protokół i przesłany do Banku Światowego. Uwagi od społeczeństwa, które wymagają uwzględnienia wprowadzone zostaną do dokumentu PPNiP i przygotowana zostanie jego wersja finalna. PPNiP w tej postaci będzie również przesyłany do BŚ w celu uzyskania klauzuli akceptacji tzw. „No objection”.

Dokument końcowy PPNiP po uzyskaniu klauzuli „No objection” BŚ również zostanie udostępniony zainteresowanym stronom tj. zawieszony na stronie internetowej i pozostanie tam do czasu zakończenia realizacji Kontraktu. Wszelkie aktualizacje dokumentu PPNiP również będą dostępne dla zainteresowanych na stronie JWP oraz BKP.

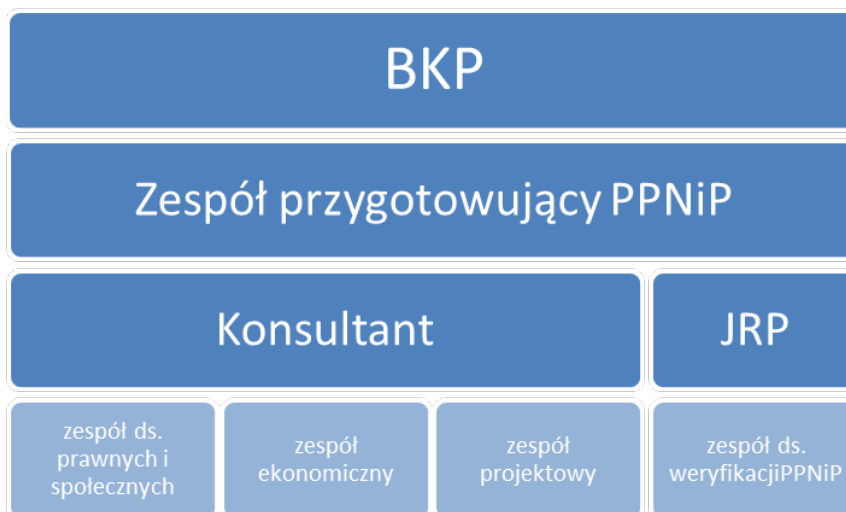
Następnie Inwestor w drodze pism skierowanych indywidualnie do poszczególnych PAP powiadomi o rozpoczęciu negocjacji dotyczących wysokości odszkodowania. Tam, gdzie strony nie dojdą do porozumienia co, do wysokości odszkodowania, odszkodowanie zostanie ustalone w postępowaniu przed Wojewodą Podkarpackim w oparciu o niezależną i obiektywną wycenę biegłego rzeczoznawcy, sporządzoną zgodnie z zasadami obowiązującymi w niniejszym PPNiP.

11. STRUKTURA INSTYTUCJONALNA ORAZ ZESPÓŁ REALIZACYJNY

Struktura instytucjonalna zespołu sporządzającego niniejszy PPNiP została przedstawiona na poniższym schemacie:

Schemat 1. Struktura instytucjonalna realizacji dokumentu PPNiP.

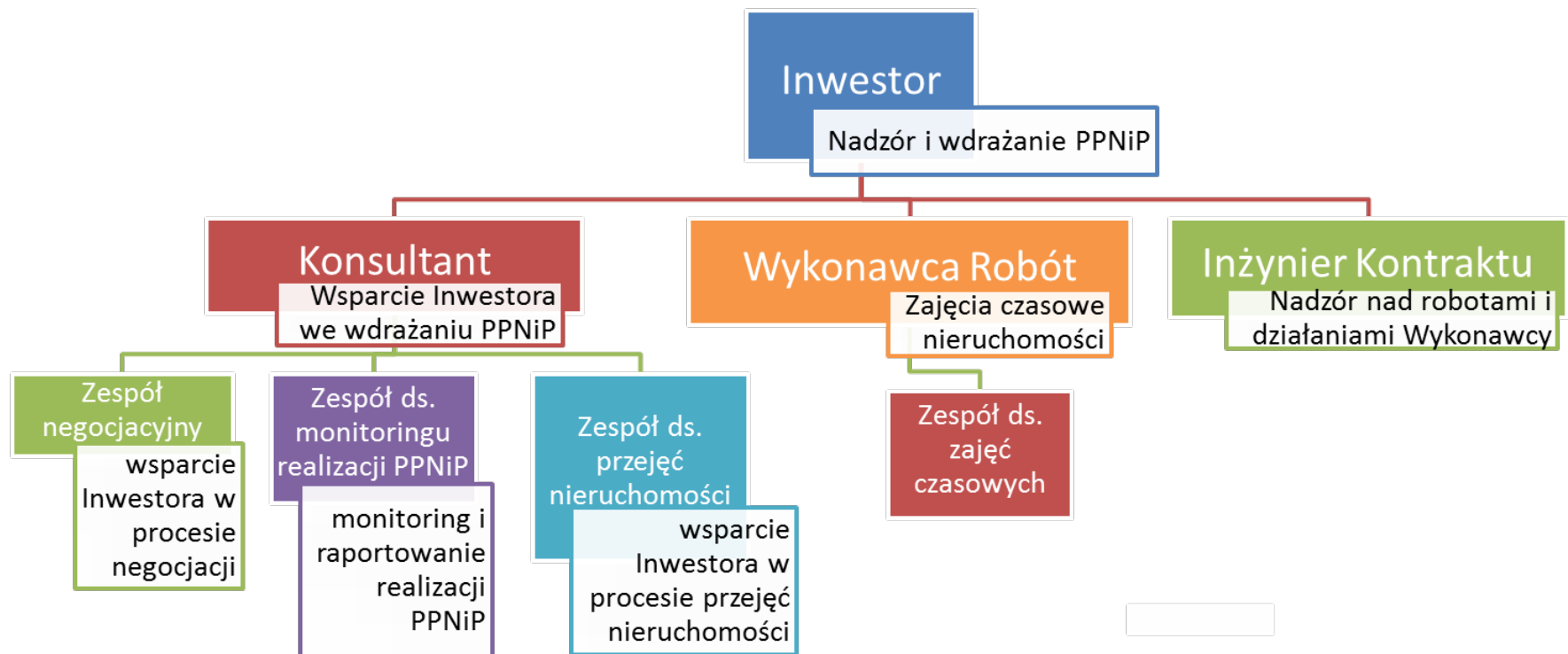
Schemat 2. Struktura instytucjonalna realizacji dokumentu PPNiP z uwidocznieniem umiejscowienia w strukturze BKP.

Konsultantem dla niniejszego dokumentu jest AECOM Polska Sp. z o.o.

Zakres kompetencji zespołu sporządzającego PPNiP przedstawia się następująco:

1. PGW WP RZGW – koordynacja przygotowania PPNiP:
  - a. nadzór nad sporządzeniem projektu PPNiP oraz wersji końcowej dokumentu PPNiP,
  - b. zapewnienie przepływu informacji między Konsultantem PPNiP a Projektantem,
  - c. zapewnienie wprowadzenia zmian wynikłych w toku sporządzania PPNiP,
  - d. nadzór nad przeprowadzeniem konsultacji społecznych,
  - e. monitorowanie procesu sporządzania PPNiP.
2. Konsultant – przygotowanie projektu PPNiP:
  - a. przeprowadzenie badań socjoekonomicznych i przygotowanie studium socjoekonomicznego,
  - b. zebranie i analiza danych dotyczących zagospodarowania i użytkowania nieruchomości,
  - c. zaprojektowanie planu zaangażowania społeczeństwa oraz konsultacji społecznych,
  - d. przygotowanie propozycji minimalizacji oddziaływań oraz analiza techniczna tych propozycji; przekazywanie propozycji zmian do projektu budowlanego,
  - e. analizy kwalifikowalności,
  - f. przygotowanie pakietów kompensacyjnych,
  - g. przygotowanie projektu dokumentu PPNiP.
  - h. przeprowadzenie procesu konsultacji społecznych,
  - i. przygotowanie końcowej wersji dokumentu PPNiP.

Zespół sporządzający PPNiP ze strony Konsultanta nie jest umiejscowiony w strukturze organizacyjnej PGW WP RZGW.

Schemat 3. Struktura instytucjonalna wdrażania PPNiP w trakcie realizacji Kontraktu.

Struktura instytucjonalna w zakresie realizacji PPNiP z uwidocznieniem umiejscowienia w strukturze BKP jest taka sama jak na schemacie 2.

Zakres kompetencji zespołu realizującego PPNiP przedstawia się następująco:

1. PGW WP RZGW

- a. nadzór nad wdrożeniem PPNiP,
- b. zawieranie porozumień dotyczących wypłaty odszkodowań,
- c. wypłata odszkodowań,
- d. zapewnienie przepływu informacji między Konsultantem PPNiP, Inżynierem i Wykonawcą,
- e. przejmowanie nieruchomości przy wsparciu Konsultanta.

2. Konsultant

- a. planowanie negocjacji i udział w negocjacjach,
- b. zatrudnienie rzeczoznawcy/rzeczoznawców, którzy przygotowują stosowne operaty szacunkowe/wyceny,
- c. weryfikacja operatów szacunkowych/wycen biegłych rzeczoznawców,
- d. monitoring realizacji PPNiP przez Wykonawcę i Inżyniera,
- e. proponowanie działań zaradczych w przypadku wystąpienia sytuacji problemowych,
- f. nadzór nad rozpoczęciem i realizacją robót,
- g. nadzór nad realizacją obowiązków wynikających z Umowy na Roboty budowlane przez Wykonawcę.

3. Wykonawca

- a. pozyskiwanie nieruchomości pod zajęcia czasowe,
- b. wypłata rekompensat za nieruchomości pozyskane pod zajęcia czasowe,
- c. realizacja robót na nieruchomościach zajmowanych na stałe,
- d. przywracanie nieruchomości pozyskanych pod zajęcia czasowe do stanu sprzed realizacji Zadania.

4. BKP

- a. koordynacja działań podejmowanych przez JRP w ramach wdrażania Projektu, również w zakresie realizacji postanowień PPNiP.

12. MECHANIZMY ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI

W niniejszym PPNiP przyjęto zasadę, iż JWP podejmie wszelkie środki w celu polubownego załatwienia skarg dotyczących Zadania. Mechanizm zarządzania skargami musi zostać zróżnicowany w celu jego zintegrowania z procedurami administracyjnymi obowiązującymi na różnych stadiach przygotowania Zadania.

12.1 OGÓLNY MECHANIZM ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI

Ogólny mechanizm zarządzania skargami i wnioskami znajdzie zastosowanie do następujących skarg i wniosków:

- a) złożonych przed wystąpieniem przez PGW WP RZGW o PNRI,
- b) złożonych w trakcie konsultacji społecznych nad projektem PPNiP,
- c) złożonych w trakcie uzyskiwania PNRI lub decyzji ustalającej wysokość odszkodowania bezpośrednio do Inwestora,
- d) złożonych po wydaniu PNRI i/lub decyzji ustalającej wysokość odszkodowania za wyłączonej nieruchomości.

W odniesieniu do tego mechanizmu podstawową zasadą przyjętą przez JWP jest przyznanie prawa do złożenia skargi lub wniosku dotyczącego Zadania każdemu, niezależnie od tego, czy jego nieruchomość, prawa lub dobra znajdują się na obszarze przeznaczonym do realizacji Kontraktu.

Złożenie skarg i wniosków nie podlega opłatom. Ponadto składający skargę lub wniosek nie może być narażony na jakikolwiek uszczerbek lub zarzut z powodu ich złożenia.

Skargi i wnioski będą mogły zostać złożone w formie pisemnej, elektronicznej i ustnie do protokołu. Będą one mogły być składane bezpośrednio w siedzibie JRP (pod adresem PGW WP RZGW w Rzeszowie ul. Hetmańska 9, 35-959 Rzeszów, telefonicznie +48 17 853 74 00 lub na adres e-mail: rzeszow@wody.gov.pl) i Konsultanta (pod adresem AECOM Polska Sp. z o.o. ul. Warszawska 18, 35-205 Rzeszów, telefonicznie +48 17 852 12 07 lub na adres e-mail: ik_rzeszow@aecom.com) oraz Wykonawcy, który zostanie wybrany do realizacji Zadania.

Skargi i wnioski będą archiwizowane w odrębnym rejestrze, ze wskazaniem dat ich wniesienia, dat udzielenia odpowiedzi oraz sposobu rozpatrzenia.

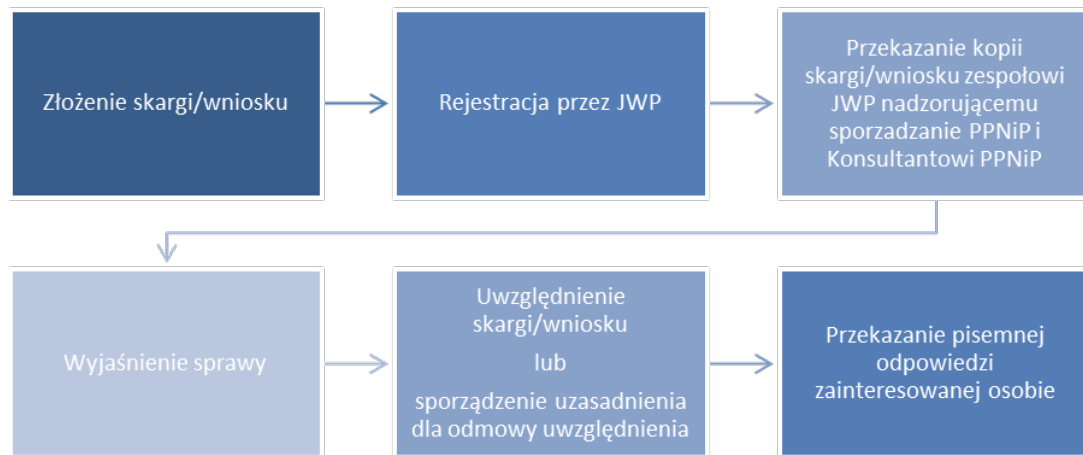
Jeżeli rozpatrzenie skargi lub wniosku wymagało będzie uprzedniego zbadania i wyjaśnienia sprawy, zostaną w tym celu zebrane materiały, przeprowadzone analizy, badania itp. W takim przypadku odpowiedź na skargę lub wniosek zostanie udzielona w terminie 14 dni od dnia jego złożenia. W przypadku, gdy nie będzie konieczne przeprowadzanie postępowania wyjaśniającego, odpowiedź na skargę lub wniosek zostanie udzielona w terminie 7 dni od dnia jego złożenia.

W przypadkach szczególnie skomplikowanych oraz w przypadkach, w których rozpatrzenie skargi lub wniosku wymagało będzie wprowadzenia zmian do PPNiP termin udzielenia odpowiedzi na skargę lub wniosek zostanie przedłużony do 30 dni. Jeżeli termin ten będzie za krótki, strona zostanie poinformowana o przyczynie nieotrzymania w terminie

merytorycznej odpowiedzi na swoją skargę/wniosek wraz ze wskazaniem terminu, w którym odpowiedź taka będzie udzielona.

W przypadku odmownego załatwienia sprawy osoba składająca skargę lub wniosek zostanie w sposób wyczerpujący poinformowana o przyczynach odmownego załatwienia sprawy.

Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami został przedstawiony poniżej:

Schemat 4. Schemat ogólnego mechanizmu zarządzania skargami i wnioskami.

12.2 SZCZEGÓLNE MECHANIZMY ZARZĄDZANIA SKARGAMI I WNIOSKAMI

Szczególne mechanizmy zarządzania skargami i wnioskami są związane bezpośrednio z postępowaniem w sprawie wydania PNRI oraz ustalenia odszkodowania za utracone prawo do nieruchomości i związane z nim dobra (np. pożytki cywilne, przynależności lub urządzenia i maszyny, które nie nadają się do wykorzystania w innej lokalizacji). Będą one stosowane w trakcie postępowania w sprawie wydania PNRI, negocjacji dotyczących określenia kompensacji prowadzonych po wydaniu PNRI, w postępowaniu w sprawie wydania przez Wojewodę Podkarpackiego decyzji ustalającej wysokość odszkodowania oraz w postępowaniach odwoławczych i sądowych dotyczących PNRI i odszkodowania

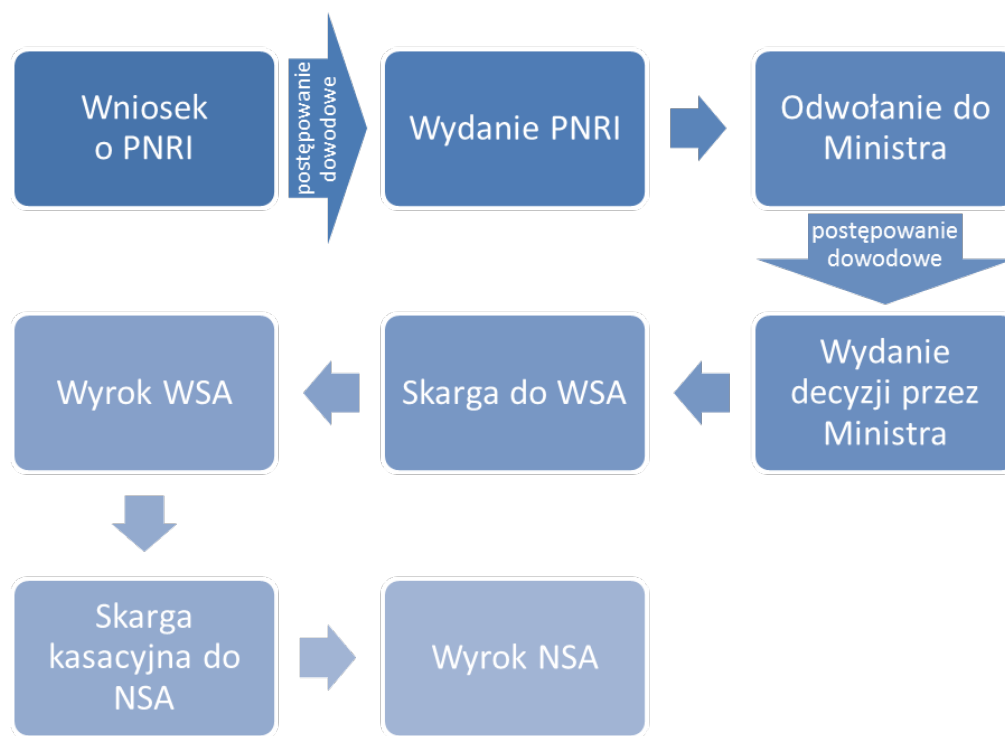
Postępowanie w sprawie wydania PNRI

Osoby, których nieruchomości znajdują się w obszarze realizacji Inwestycji są stronami postępowania w sprawie wydania PNRI. Przysługuje im prawo do nieodpłatnego czynnego udziału w postępowaniu w sprawie wydania PNRI, w tym do składania uwag i wniosków

w sprawie bezpośrednio do Wojewody Podkarpackiego. Należy odnotować, że składane w postępowaniu uwagi i wnioski nie zawsze wymagają odpowiedzi ze strony Inwestora. W przypadku, gdy taka odpowiedź będzie jednak wymagana, Inwestor niezwłocznie zajmie stanowisko w sprawie i przekaże je do Wojewody. Odpowiedzi Inwestora będą doręczane stronom przez Wojewodę Podkarpackiego.

W przypadku, w którym strony nie będą zadowolone z decyzji wydanej przez Wojewodę, będzie im przysługiwało prawo do złożenia odwołania do ministra właściwego do spraw budownictwa, obecnie Ministra Inwestycji i Rozwoju. Poniżej na schemacie 5 wskazano kolejne szczeble odwoławcze w zakresie wnoszenia skarg na wydaną przez Wojewodę oraz następne Organy decyzje.

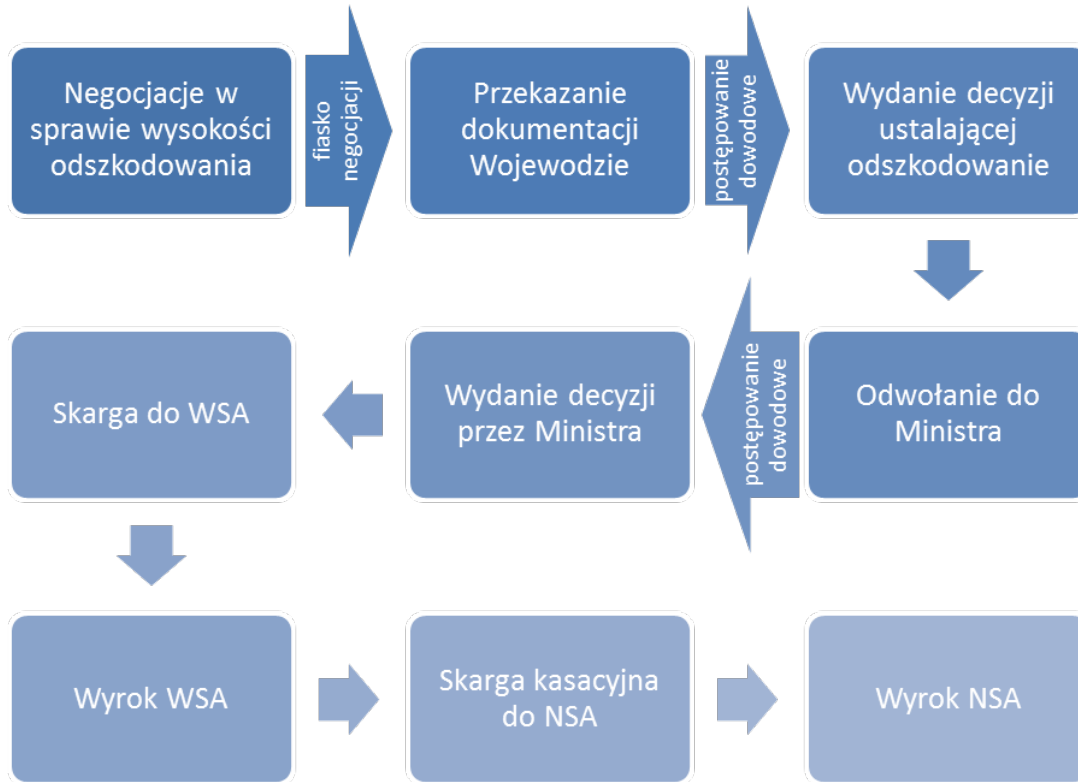

Schemat 5. Mechanizm zarządzania skargami na etapie PNRI.

Ustalanie wysokości odszkodowania

Za wyłączonej z mocy prawa nieruchomości stronie przysługuje odszkodowanie. Wysokość tego odszkodowania określa się w drodze negocjacji poczynionych pomiędzy PGW WP RZGW a dotychczasowym właścicielem lub użytkownikiem wieczystym lub osobą, której przysługuje ograniczone prawo rzeczowe. Wysokość tego odszkodowania ustalana jest przez uprawnionych rzeczoznawców majątkowych. Uzgodnienia dokonuje się w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Jeśli w terminie 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji stała się ostateczna, nie dojdzie do uzgodnienia wysokości odszkodowania, wysokość tego odszkodowania ustali Wojewoda Podkarpacki w drodze decyzji administracyjnej.

Schemat 6. Mechanizm zarządzania skargami na etapie wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania oraz po wydaniu PNRI i jego ostateczności.

Decyzja o ustaleniu wysokości odszkodowania, podobnie jak decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji, może zostać zaskarżona przez stronę poprzez złożenie odwołania do organu wyższego stopnia tj. Ministra Inwestycji i Rozwoju (dalej Minister).

Wniesienie odwołania od tej decyzji nie stoi jednakże na przeszkodzie wypłacie odszkodowania osobom uprawnionym – zgodnie z art. 21 ust. 11 specustawy przeciwpowodziowej, strona składająca odwołanie może złożyć wniosek o wypłatę odszkodowania określonego w decyzji odszkodowawczej, a Skarb Państwa jest zobowiązany do wypłaty tej kwoty pomimo złożonego odwołania. Wpłata kwoty odszkodowań nie ma wpływu na prowadzone postępowanie odwoławcze.

Mechanizm skarg i wniosków stosowany w trakcie prowadzonego postępowania w sprawie wydania przez Wojewodę Podkarpackiego decyzji ustalającej wysokość odszkodowania oraz w postępowaniach odwoławczych przed Ministrem oraz przed sądem administracyjnym dotyczących ustalonego przez Wojewodę odszkodowania oraz ewentualnych skarg powiązanych z tymi zagadnieniami:

W przypadku niezadowolenia z decyzji Wojewody Podkarpackiego, właściwe strony mają prawo do złożenia skargi na tą decyzję do Ministra. Jeżeli strona nie będzie zadowolona z rozstrzygnięcia Ministra może złożyć skargę do właściwego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie, w terminie 30 dni od otrzymania odpisu decyzji. Sąd ten

zbada, czy Minister we właściwy i rzetelny sposób przeprowadził postępowanie w tym, w zakresie uwzględnienia uwag, wniosków i dowodów zgłaszanych przez strony postępowania. Zgodnie z obowiązującymi przepisami skarga podlega opłacie sądowej. Ponadto strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić drugiej stronie koszty postępowania sądowego.

W przypadku, jeżeli rozstrzygnięcie WSA będzie niezadawalające dla strony, przysługuje jej skarga kasacyjna do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Sąd ten będzie badał nie tylko prawidłowość i legalność postępowań prowadzonych przez Wojewodę i Ministra, ale również wyrok WSA. Skarga kasacyjna podlega opłacie. Ponadto strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić drugiej stronie koszty postępowania sądowego.

Opłaty:

Skarga do WSA na decyzję ustalającą wysokość odszkodowania podlega wpisowi stosunkowemu, który zależy od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżoną decyzją i wynosi:

do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;

ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;

ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;

ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.

Wpis od skargi kasacyjnej do NSA wynosi połowę wpisu od skargi do WSA, jednak nie mniej niż 100 zł.

12.3 MECHANIZM ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW DOT. REALIZACJI KONTRAKTU NA ROBOTY

Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dotyczących prowadzonych robót budowlanych przez Wykonawcę, zostanie wdrożony przed rozpoczęciem prac budowlanych i będzie obowiązywał przez cały czas realizacji, funkcjonowania oraz zamknięcia Zadania.

12.3.1 Miejsce składania skarg i wniosków

Skarga lub wniosek może być złożony przez stronę w jednym z trzech miejsc:

1. Bezpośrednio w głównym biurze Projektu, które będzie pełniło funkcję punktu konsultacyjnego tj.:

AECOM Polska Sp. z o. o.
ul. Warszawska 18
35-205 Rzeszów

Tel.: +48 17 8521207

Osoba odpowiedzialna: Adrianna Siemionek-Ryszkowska

2. Bezpośrednio z siedzibie Inwestora tj.:
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
ul. Hetmańska 9
35-959 Rzeszów
Tel.: +48 17 8537441
Osoba odpowiedzialna: Anna Duchnik
3. Bezpośrednio w biurze na terenie budowy (adres tego biura zostanie podany na stronie internetowej Inwestycji w terminie 1 miesiąca przed rozpoczęciem prac).
4. Dodatkowo skargi i wnioski mogą być wnoszone:
  - 1) za pośrednictwem poczty na adresy, jak wyżej, lub;
  - 2) poprzez Internet:
e-mail: jk_rzeszow@aecom.com,
e-mail: rzeszow@wody.gov.pl

12.3.2 Terminy rozpatrywania skarg i wniosków

Terminy rozpatrywania skarg i wniosków:

- pisemne potwierdzenie otrzymania skargi: w ciągu 7 dni od wpłynięcia skargi.
- proponowane rozwiązania: niezwłocznie, do 30 dni od wpłynięcia skargi.

Zasady rozpatrywania skarg i wniosków przywołane w punkcie 12.1 są wiążące również w stosunku do tego typu skarg.

Proponowany formularz rejestrowania skarg przedstawiony jest w Załączniku nr 1.

12.3.3 Osoby odpowiedzialne za rozpatrywanie skarg i wniosków

W strukturach organizacyjnych stworzona zostanie przez PGW WP RZGW jednostka (Konsultant Społeczny) odpowiedzialna za kontakty ze społeczeństwem i zajmowanie się skargami społecznymi. W skład tej jednostki wejdzie również jedna osoba z zespołu Konsultanta posiadająca kompetencje i doświadczenie w tym zakresie.

12.3.4 Audyty i niezależny mechanizm odwoławczy

Zakłada się, że okresowo (raz na pół roku) przeprowadzane będą wewnętrzne audyty działania „mechanizmu skarg i zażaleń”, będą one prowadzone w celu oceny efektywności wdrożonego systemu.

12.4 POLITYKA OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH STOSOWANA NA PROJEKCIE

Poniższe zasady, stosowane w trakcie realizacji niniejszego Zadania mają na celu zapewnienie przejrzystości, ochrony i bezpieczeństwa gromadzonych danych osobowych Osób objętych skutkami realizacji Projektu (PAP).

KTO JEST ADMINISTRATOREM DANYCH OSOBOWYCH

Administratorem danych osobowych jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, ul. Hetmańska 9, 35-959 Rzeszów. Odpowiada ono za wykorzystanie danych w sposób bezpieczny i zgodny z obowiązującym prawem - w szczególności zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

DANE KONTAKTOWE DO INSPEKTORA DANYCH OSOBOWYCH

Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące sposobu i zakresu przetwarzania Pani/Pana danych osobowych w zakresie działania PGW WP, a także przysługujących Pani/Panu uprawnień, może się Pani/Pan skontaktować z Inspektorem Ochrony Danych Osobowych w PGW WP za pomocą adresu iod@wody.gov.pl

PODSTAWA PRAWNA PRZETWARZANIA

Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. e Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE w związku z art. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych.

JAKE DANE OSOBOWE MOGĄ BYĆ ZBIERANE I W JAKIM CELU

Dane osobowe to wszelkie informacje o charakterze osobistym, pozwalające na identyfikację konkretnej osoby. **PGW WP RZGW w Rzeszowie** zbiera jedynie te dane, które są niezbędne do realizacji zadań inwestycyjnych realizowanych przez **PGW WP RZGW w Rzeszowie** (w tym wypadku dot. to realizacji Kontraktu na roboty 3D.1 Program dla Sanu. Bierna ochrona przeciwpowodziowa w zlewni Sanu). Dane takie przetwarzane są jedynie w zakresie podanym przez PAP, na podstawie ich dobrowolnej zgody wyrażonej za pośrednictwem odpowiedniego formularza i mogą obejmować:

- a) dane określające tożsamość: **pełne imię i nazwisko** oraz **datę urodzenia**,
- b) dane kontaktowe: **numer telefonu, adres zameldowania i/lub zamieszkania, adres e-mail**,
- c) dane związane z wypłatą odszkodowań za zajęcia stałe nieruchomości: **numer PESEL, seria i numer dowodu osobistego, imiona rodziców, numer rachunku bankowego**.

Zgoda na przechowywanie i przetwarzanie danych osobowych jest dobrowolna, jej brak może jednak uniemożliwić realizację wypłat odszkodowań czy informowania PAP o rozpoczęciu robót budowlanych i ich przebiegu.

PGW WP RZGW w Rzeszowie przechowuje jedynie aktualne dane osobowe PAP, o każdej zmianie danych PAP powinien poinformować PGW WP RZGW w Rzeszowie.

JAKIE DANE OSOBOWE ZOSTAŁY POZYSKANE W SPOSÓB INNY NIŻ OD OSOBY, KTÓREJ DOTYCZĄ I Z JAKIEGO ŹRÓDŁA/ŹRÓDEŁ

W celu identyfikacji właścicieli/użytkowników wieczystych/władających nieruchomościami, które będą podlegały zajęciu stałemu lub ograniczeniu w korzystaniu **PGW WP RZGW w Rzeszowie** pozyskał dane osobowe z Ewidencji Gruntów i Budynków, elektronicznego systemu Ksiąg Wieczystych oraz z rejestru mieszkańców i rejestru płatników podatku od nieruchomości urzędów gmin właściwych ze względu na miejsce zamieszkania PAP. Uzyskane dane to:

- a) dane określające tożsamość: pełne imię i nazwisko oraz imiona rodziców (w tych przypadkach, w których zostały wskazane w EGIB), numer PESEL (w tych przypadkach, w których został wskazany w KW),
- b) zmiany danych j.w.: zmiany nazwiska, informacje o zgonie, zmiany lub uaktualnienia informacji o miejscu zamieszkania,
- c) dane kontaktowe: adres zameldowania (w tych przypadkach, w których zostały wskazane w EGIB).

KOMU DANE OSOBOWE MOGĄ BYĆ UDOSTĘPNIONE

Dane osobowe PAP mogą być ujawnione jedynie:

- a) uprawnionym podmiotom publicznym na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań, gdy **PGW WP RZGW w Rzeszowie** jest do tego zobowiązane na podstawie stosownych przepisów i dokumentów (np. wezwania z sądu, nakazu sądowego lub innej procedury administracyjnej lub prawnej),
- b) jednostkom zaangażowanym, w realizację Kontraktu na roboty 3D.1 Program dla Sanu. Bierna ochrona przeciwpowodziowa w zlewni Sanu, jedynie w zakresie niezbędnym do realizacji określonej czynności,
- c) operatorom pocztowym, w celu informowania PAP,
- d) przedstawicielom Konsultanta i prawnikom w celu wsparcia realizacji Kontraktu na roboty i wypłat odszkodowań.

Dane osobowe nie będą przekazywane do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych.

JAKIE PRAWA MA OSOBA, KTÓREJ DANE DOTYCZĄ

Każdy PAP ma prawo do:

- a) dostępu do swoich danych osobowych, ich aktualizacji i poprawiania,
- b) usunięcia swoich danych osobowych ("prawo do bycia zapomnianym") lub ich przeniesienia do innego administratora,
- c) ograniczenia przetwarzania swoich danych osobowych - niektóre dane mogą zostać oznaczone jako ograniczone do przetwarzania tylko w pewnych okolicznościach,
- d) wniesienia skargi dotyczącej przetwarzania przez **PGW WP RZGW w Rzeszowie** jego danych do właściwego organu nadzorującego przetwarzanie danych osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych osobowych Pani/Pana dotyczących narusza przepisy

- ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. (wskazanego powyżej),
- e) wycofania w dowolnym momencie zgody na przetwarzanie swoich danych osobowych przez **PGW WP RZGW w Rzeszowie**.

Dane PAP nie będą poddawane zautomatyzowanym procesom podejmowania decyzji (profilowaniu).

KONTAKT DO ORGANU NADZORCZEGO, DO KTÓREGO MOŻNA WNIĘŚĆ SKARGĘ

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

ul. Stawki 2

00-193 Warszawa

tel. 22 531 03 00

fax. 22 531 03 01

Godziny pracy urzędu: 8.00 – 16.00

Infolinia: 606-950-000 czynna w dni robocze od: 10.00 – 13.00

OKRES, PRZEZ KTÓRY DANE OSOBOWE BĘDĄ PRZECHOWYWANE

Dane osobowe będą przechowywane do dnia przedawnienia się roszczeń odszkodowawczych PAP.

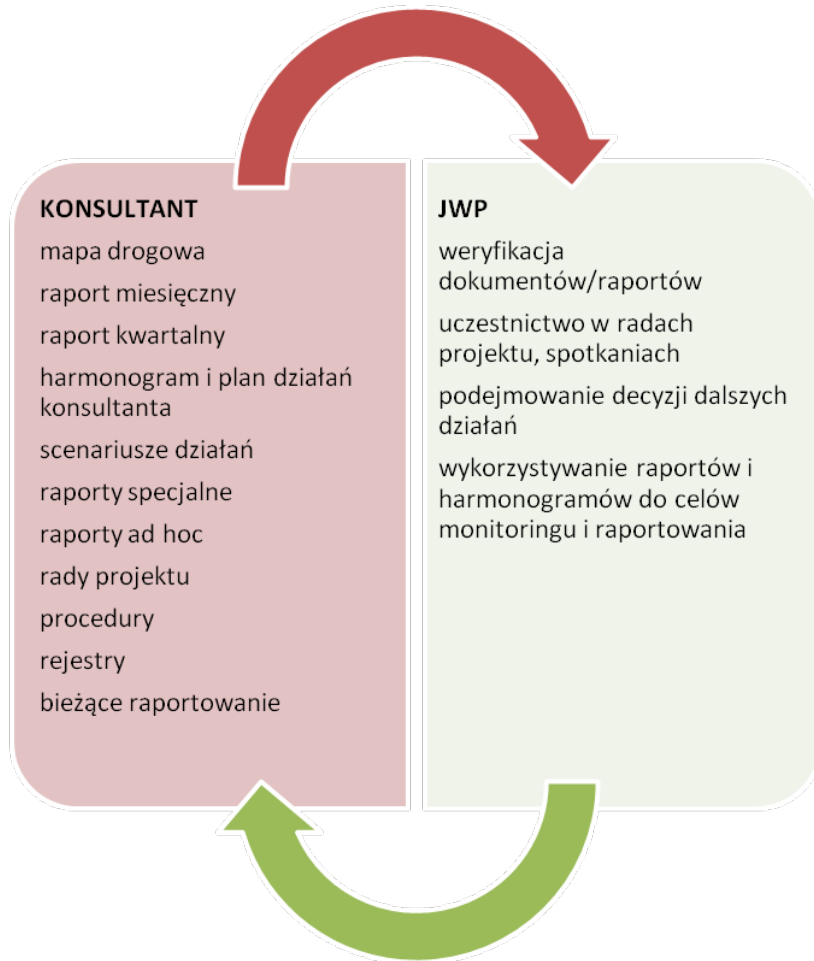
13. MONITOROWANIE I OCENA

Monitoring realizacji PPNiP jest integralną częścią systemu monitorowania i zarządzania Kontraktem. Z tego względu na potrzeby monitoringu realizacji PPNiP, stosowane będą narzędzia wykorzystywane przy monitoringu realizacji Kontraktu, którego zadaniem jest raportowanie do instytucji finansujących oraz dostarczenie bieżącej informacji na temat problemów, zdarzeń losowych, nieprawidłowości. PPNiP jest integralną częścią procesu inwestycyjnego pozwalającą na natychmiastową reakcję w sytuacji stwierdzenia problemów lub nieprawidłowości. Fundamentalne znaczenie ma tutaj również zapewnienie odpowiedniej współpracy pomiędzy Konsultantem, JWP a BKP. Schemat przepływu informacji w ramach monitoringu przedstawia tutaj poniższy schemat.

Ogólne procedury monitoringu i oceny zostały opisane szerzej w dokumencie pn. Ramowy Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (LARAF) dostępnym pod adresem:

http://www.odrapcu.pl/doc/OVFMP/Ramowy_dokument_dotyczacy_Przesiedlen_i_Pozyskiwania_Nieruchomosci.pdf.

Schemat przepływu informacji w ramach monitoringu przedstawia poniższy rysunek.

Schemat 7. Przepływ informacji w ramach prowadzonego monitoringu.

Zasadniczą rolę dla monitoringu realizacji PPNiP odgrywa rejestrowanie zdarzeń i faktów przez Konsultanta i JWP, w szczególności poprzez rejestr korespondencji, rejestr postępu pozyskiwania tytułów do dysponowania nieruchomością na cele budowlane oraz rejestr postępu wypłaty odszkodowań. Dane zawarte w tych rejestrach są uwzględniane przy przygotowaniu zestawienia danych nt. ilości nabytych nieruchomości oraz wysokości i rodzaju przekazanych odszkodowań.

Wszelkie zmiany podlegają zewidencjonowaniu w rejestrach. Na podstawie w/w rejestrów szczegółowo monitorowane są następujące parametry:

- a) liczba nieruchomości do wywłaszczenia i wywłaszczonych,
- b) liczba osób wymagających przesiedlenia i przesiedlonych,
- c) liczba nieruchomości pod zajęcia czasowe (planowana i osiągnięta),
- d) kwota wszystkich wydatków na proces przesiedleń (planowane i osiągnięte),
- e) wypłacone odszkodowania za utratę tytułu prawnego do nieruchomości,
- f) wypłacone odszkodowania za utratę źródeł dochodu,
- g) pozyskane i przyznane nieruchomości zamienne,

- h) stopień i status realizacji działań osłonowych,
- i) liczba skarg,
- j) liczba rozpatrzonych skarg.

Tak ukształtowany system monitoringu realizacji PPNiP pozwala na szybkie reagowanie w razie problemów oraz na sprawne raportowanie w ramach istniejących systemów zarządzania Kontraktem. Dokument będzie aktualizowany raz na kwartał.

Główne wskaźniki, które będą monitorowane w odniesieniu do Kontraktu realizowanego przez RZGW w Rzeszowie obrazuje poniższa tabela.

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu
Parametry zakładane			
Liczba nieruchomości podlegających wywłaszczeniu	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)
Liczba nieruchomości podlegających trwałemu ograniczeniu (jeśli wystąpią)	Decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji	Ilość (szt.)
Liczba osób dotkniętych realizacją projektu (PAP)	Księgi wieczyste, wypisy z ewidencji gruntów, decyzja PNRI	Jednorazowo po wydaniu decyzji Aktualizacja ciągła w trakcie okresu uzgadniania i wypłat odszkodowań	Liczba
Kwota wszystkich wydatków na odszkodowania (planowane)	Rejestry Konsultant	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Parametry osiągnięte			
Kwota wszystkich wydatków na odszkodowania (rzeczywiste)	Rejestry finansowe Inwestora	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN
Liczba pozyskanych nieruchomości	Rejestry Inwestora./Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Wskaźniki efektywności			
Liczba skarg	Rejestry Inwestora/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu
Liczba rozpatrzonych skarg	Rejestry Inwestora /Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	Ilość (szt.)
Wypłacone odszkodowania, inne	Rejestry finansowe Inwestora	Miesięcznie/Kwartalnie	PLN

Wyniki monitoringu będą przedstawiane w raportach: miesięcznym oraz kwartalnym.

Ocena ex-post będzie przeprowadzona sześć miesięcy po całkowitym wdrożeniu PPNiP i jego cele zostaną ocenione i udokumentowane.

UWAGA: Proces pozyskania nieruchomości pod zajęcia czasowe: w całości za ten proces będzie odpowiedzialny Wykonawca.

14. KOSZTY I BUDŻET

Pozycja	Ilość	Suma (zł)
Powierzchnia gruntu zajęta na stałe, w tym: uprawy, nasadzenia i infrastruktura*	17,5291 ha	Brak danych
Koszty sądowe**	brak danych	Brak danych
Koszty wdrażania PPNiP***	nie dotyczy	15 000
RAZEM		15 000

* odszkodowanie zostanie ustalone przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego i wypłacone przed faktycznym zajęciem terenu

** w kategorii tej znajdują się koszty ogłoszeń w prasie oraz wynagrodzenie dla kuratora

*** koszty kampanii informacyjnej (korespondencja z PAP), koszt przekazów pocztowych, w przypadku wypłaty odszkodowania osobom nie posiadającym konta bankowego itp.

Źródłem finansowania będą środki z Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju, Banku Rozwoju Rady Europy i Budżetu Państwa.

15. HARMONOGRAM WDRAŻANIA PPNiP

Poszczególne kroki niezbędne dla przygotowania i wdrożenia PPNiP, zgodnie z LARPF przedstawiono w poniższej tabeli.

OPRACOWANIE PPNiP			
Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
1	Wstępna ocena skutków społecznych Zadania	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
2	Ustalenie ostatecznego zakresu wyłączeń i sporządzenie projektu budowlanego	Projektant/Konsultant	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
3	Określenie ram koordynacji w zakresie realizacji PPNiP z właściwymi organami administracji rządowej	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
4	Zebranie wypisów i wyrysów z EGIB oraz z planów zagospodarowania przestrzennego	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
5	Ocena skutków społecznych Zadania	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół ds. weryfikacji PPNiP
6	Weryfikacja i aktualizacja zebranych materiałów, analiz oddziaływań i analiz ekonomicznych	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP
7	Sporządzenie projektu PPNiP	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP
8	Konsultacje społeczne PPNiP po uzyskaniu akceptacji Banku	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP
9	W zakresie wynikającym z uwzględnienia uwag i wniosków do PPNiP - weryfikacja i aktualizacja zebranych materiałów, analiz oddziaływań i analiz ekonomicznych	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP
10	W zakresie wynikającym z uwzględnienia uwag i wniosków do PPNiP – wprowadzenie zmian do PPNiP	Konsultant - zespół ds. prawnych i społecznych	PGW WP RZGW – zespół do weryfikacji PPNiP

OPRACOWANIE PPNiP

Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
11	Złożenie PPNiP do Banku Światowego	JRP, PGW WP RZGW	BKP
12	Brak uwag Banku Światowego	BŚ	-
13	Upublicznienie PPNiP	JRP, PGW WP RZGW	-

WDROŻENIE PPNiP

Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
1	Ustalenie szczegółowego harmonogramu realizacji PPNiP	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
2	Złożenie wniosków o PNRI	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
3	Uzyskanie PNRI	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
4	Przekazanie PAP informacji o uzyskaniu PNRI i o jej skutkach oraz o planowanych dalszych działaniach Zamawiającego	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
5	Wycena nieruchomości przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych, zgodnie z obowiązującym prawem i weryfikacja wyceny	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
6	Udostępnienie osobom wyłączonej sporządzonych operatów szacunkowych i przeprowadzenie negocjacji	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
7	W przypadku niepowodzenia negocjacji – uzyskanie decyzji wojewody co do wysokości odszkodowania	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP

WDROŻENIE PPNiP			
Kroki	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
8	Wypłata odszkodowań lub przekazanie nieruchomości zamiennych, rozpoczęcie realizacji innych działań kompensacyjnych i osłonowych przewidzianych w PPNiP	JRP, PGW WP RZGW	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
9	Fizyczne przejęcie wywłaszczonych nieruchomości i rozpoczęcie robót na podstawie protokołu przejęcia nieruchomości	PGW WP RZGW przy wsparciu Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
10	Ewaluacja realizacji PPNiP	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
11	Pozyskanie nieruchomości przez Wykonawcę na zajęcia czasowe	Wykonawca	Wykonawca

ZADANIA CYKLICZNE			
Krok	Działanie	Odpowiedzialność	
1	Wewnętrzny stały monitoring realizacji PPNiP	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP
2	Raportowanie do Banku Światowego	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP	BKP
3	Stała koordynacja z organami administracji rządowej i samorządowej	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP	BKP
4	Stała komunikacja z PAP	Konsultant – zespół ds. prawnych i społecznych w zespole Inżyniera - Konsultanta	PGW WP RZGW – zespół ds. monitoringu i realizacji PPNiP

ZADANIA POREALIZACYJNE

Krok	Działanie	Odpowiedzialność	Weryfikacja wykonanych działań
1	Ewaluacja realizacji PPNiP	Niezależny audytor zewnętrzny	Bank Światowy

16. ZAŁĄCZNIKI

16.1 FORMULARZ SKŁADANIA SKARG DO KONSULTANTA

Załącznik nr 1.

16.2 ZESTAWIENIE NIERUCHOMOŚCI

Załącznik nr 2 - Tabela załączona została w wersji elektronicznej na płycie CD.
Załącznik ten podlega upublicznieniu po anonimizacji.

16.3 HARMONOGRAM NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI

Załącznik nr 3 - Harmonogram załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.

16.4 MONITORING POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI

Załącznik nr 4 - Tabela załączona została w wersji elektronicznej na płycie CD.

16.5 MAPY Z NANIESIONYMI LINIAMI ROZGRANICZAJĄCYMI TEREN INWESTYCJI

Załącznik nr 5 - Mapy załączone zostały w wersji elektronicznej na płycie CD.

16.6 LOKALIZACJA ZADANIA – ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY

Załącznik nr 6 – Załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.

16.7 STUDIUM SOCJOEKONOMICZNE DLA ZADANIA

Załącznik nr 7 – Załączono w wersji elektronicznej na płycie CD.